

Naročnina: ena mesecno 25 Din, za
tiskarstvo 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Književna ulica 5. Telefon številke:
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon
št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon številke: 190.
Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova št. 54
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126
Inšpekcijski oddelki: Ljubljana, Prešernov
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti čez zavodih: Ljubljana
št. 11.842; Praha št. 78.180; Wies
Nr. 105.241.

Ljubljana, 19. aprila.

Vodstvo sovjetske politike je napovedalo za prihodnjih pet let orjaško investicijsko akcijo, ki naj z ogromnimi investicijami povzdigne produkcijo v vseh področjih narodnega gospodarstva, tako v industrijskih kot v agrarnih panogah. Velik, zares venkopotezen zasnovan načrt, ki mu je cilj — povečanje produkcije v celotnem gospodarstvu sovjetske Rusije, pod pravilno postavljenimi smernicami, da se režim preizkusi ravno na ekonomski produktivnosti.

Premotivati pogoje glede uspeha pri tej široki zasnovani akciji spada pač v področje narodnega gospodarstva. Ali prezreti se nikakor ne sme osnovno dejstvo, da je za izvedbo ogromnih investicij potreben primeren kapital. Sovjetska vlada se je dovoli trudila, da bi dobila inozemsko finančno posojilo, kar pa se ji ni posrečilo niti v Evropi, niti v Ameriki; viri, ki dotečajo iz Nemčije, so premajhni. V Rusiji si tedaj pomagajo z notranjimi posojili, ki pa so in ostanejo zelo kočljiva zadeva.

Druga še bolj kočljiva stvar je izvedba celotnega gospodarskega sistema, kakor pričena ravno sedaj v nekoliko spremenjeni obliki. Osnovna težnja trgovine vnanje politike je v tem, da se za vsako ceno zviša izvoz in zmanjša uvoz. Ta smoter hočejo doseči v Rusiji z novim racionaliziranjem poglavitnih živil in potrebščin. Zopet se je pričel oddajati kruh na karte, določile so se mesečne porcije sladkarij, soli itd. itd., skratka vpljuje se znova prehrana na karte, kakor se je spominja prebivalstvo osrednjih predelov Evrope z zelo neveselimi občutki. Prva posledica te prehranjevalne metode je bila, da so se živila silno podražila, seveda na nelegalen način. Verizništvo, ki je vedno v neločljivi zvezi s sistemom živilskih kart, se je brž lotilo posla in pričelo z nabiranjem in razpečevanjem živil, in sicer kljub temu, da režim z vso strogostjo preganja te vrste trgovino. Prebivalstva se je lotil strah in kdor more, hiti zbirati zalogo, da se pripravi in opremi za vsak slučaj: pred uradnimi prodajalnami pa so se pričele zbirati vrste čakalnih...

Tako popisujejo zanesljivi dopisi iz Moskve prve učinke novih odredb prehranjevalne politike. Pri tem na niti ne gre samo za ona živila in predmete, ki jih Rusija premalo proizvaja, marveč tudi za take, ki se producirajo v dovolj veliki meri, a se hoče s štednjo povečati izvoz. Svrha je ta, da se v industriji proizvaja čim več, da se čim več izdelkov postavi na razpolago kmetu na vas, za kar se pričakuje v zameno povečanje agrarne produkcije, pomnožitev posevka, hkrati pa tudi zmanjšanje uvoza od zunaj. Seveda pa je tudi res, da živil ne preostaja, marveč nasprotno, da so zaloge zelo pičle in da se rešitev iz nekoliko kočljive situacije pričakuje v prvi vrsti od nove letine. To pa je pač zelo nezanesljiva perspektiva. Ako odreče priroda svojo podporo in prinese letošnja letina preslab pridelek, je nujno treba računati z daljšim trajanjem prehranjevalne krize.

V političnem pogledu so precej potihnil glasovi o notranjih razprtijah v vodstvu boljševske politike. Pravkar je objavil Trocki članek, v katerem potrjuje, da ima Stalin opravka z nasprotniki na obeh krilih strankarske in državne politike, z opozicijo na desni in z opozicijo na levi. Potrjuje, da se je strankarski in državni aparat skrajno birokratiziral, da tišči boljševska birokracija, ki je postala zelo konzervativna, na desno in da kaže isto težnjo razvoj med meščanstvom z nepovci in na kmetih s kulaki. Stranka sama se je birokratizirala in mase delavstva danes silno malo pomenuje. Z borbo ter zmago zoper trockizem jim je Stalinov režim vzel možnost kritike in s tem je leva opozicija bistveno oslabiljena.

Trockij ničesar ne napoveduje za bodočnost. Pravi, da bide Stalin sedaj desno opozicijo, da pa misli pri tem tudi na levičarsko stran, ki jo namerava zgrabit na novo, kakor hitro bo na desni dosegel dovolj učinka.

Seja Vrhovnega zakonodajnega sveta

Uredba o cestarjih

Beograd, 19. aprila. p. O današnji seji vrhovnega zakonodajnega sveta je bil izdan naslednji komunik: Vrhovni zakonodajni svet je imel danes ob 15.30 do 18. sejo, na kateri je razpravljalo o uredbi o postavljanju cestarjev, njihovi izobrazbi, prejemkih, dolžnostih, o potrebnem orodju, materialu in ostalih rekvizitih ter o kontroli nad cestarji. Razprava je bila na današnji seji zaključena in uredba odobrena z manjšimi izjemami. Prihodnja seja se bo vršila jutri popoldne z dnevnim redom: Uredba o uporabi javnih suhozemskih cest.

Novi stanovanjski zakon

Včeraj je bil predložen Vrhovn. zakonodajnemu svetu Veljal bo do 1. novembra 1929 — Za zaščitene najemnike bo najemnina povišana za 10 odst. v novih hišah pa se na zahtevo komisijonelno določi

Beograd, 19. aprila. p. Načrt novega stanovanjskega zakona, ki ga je sestavil načelnik ministrstva za socialno politiko dr. Hofmanovič po navodilih ministra za socialno politiko, je bil danes izročen Vrhovnemu zakonodajnemu svetu. Načrt novega stanovanjskega zakona se glasi:

Kdo ostane zaščiteno

Čl. 1. S 1. majem 1929. preidejo vsa stanovanja, čiji svobodno razpolaganje je bilo doslej omejeno, v svobodno razpolaganje hišnega lastnika. Izvzeti so primeri čl. 2. in 10. tega zakona.

Čl. 2. Stanovanja, ki so bila doslej podvržena omejitvam v smislu zakona o izjemnih in dopolnitvah v zakonih o stanovanjih od 30. aprila 1928., ostanejo tudi po 1. maju 1929. omejena v mestih s preko 10.000 prebivalci, in sicer:

- 1.) stanovanja 3 sob, ako v njih stanujejo rodbine z najmanj 5 člani.
- 2.) stanovanja 2 sob, ako v njih stanujejo rodbine z najmanj 4 člani.
- 3.) stanovanja 1 sobe, ako v njih stanujejo rodbine z najmanj 3 člani.

K sobam se ne prištevajo kuhinje, predstobe, hodniki, jedilne širame, instalirane kopalnice in sobe za služkinje. Pod člani rodbine se razumejo sorodniki po krvi, po zakonu (braku) do drugega kolena vključno kakor tudi adoptirana deca.

Čl. 3. V smislu prejšnjega člena tega zakona so še nadalje zaščiteni:

- 1.) Aktivni državni uradniki, oficirji, podoficirji, uslužbenci, služitelji in njihove vdove in rodbine, izjemši uradniki ali oficirji, ki so zdravniki ali inženjerji, kakor tudi zobozdravniki, veterinarji in arhitekti, ako imajo pravico do izvrševanja prakse, ravno tako tudi tisti državni uradniki, ki izvršujejo tako prakso ne glede na to, ali so si pravico do te prakse pridobili.
- 2.) upokojenci, upokojenke, vdove upokojenec in njihove rodbine, izjemši upokojenke, ki so advokati, zdravniki, zobozdravniki ali arhitekti, ako izvršujejo prakso ne glede na to, ali imajo pravo do tega.
- 3.) vojni invalidi in njihove rodbine, ako so v slabem gospodarskem položaju.
- 4.) vojne vdove in rodbine padlih, pomrlih in pokvarjenih v vojni, ki se nahajajo v slabem gospodarskem položaju.
- 5.) vsi telesni delavci kakor tudi obrtniki, ki ne delajo na svoje ime in nimajo svojih delavcev, nego so zaposleni pri drugih in živijo od mesečnih plač in dnevnice, nadalje delavci vseh vrst in podjetij, vdove delavcev in njihove rodbine, ako skupni mesečni zaslužek vseh članov dotične rodbine, ki stanujejo v istem stanovanju, ne prekaša 2500 Din. Ocena velikosti mesečnih dohodkov je odvisna od svobodne ocene sodišča.

Osebe iz točke 1 in 2 tega člena, ki imajo poleg zakonitih prejemkov še druge stalne dohodke, kojih iznos gre preko 36.000 Din letno, kakor tudi državni uradniki in oficirji 1., 2. in 3. skupine I. kategorije nimajo pravice do ugodnosti tega zakona.

V najemninu se ne vštejejo takse za vodo, smetišče, čiščenje ulic, lijakov in dimnikov. Posebej se plačajo izjemoma, ako obstoja drugačen dogovor z lastnikom. Taksa za čiščenje klosetov spada v breme lastnika. Ako je stanovanje deloma neuporabljivo ter ga najemnik ne more v celoti izkoristiti, in hišni lastnik neče izvršiti najnujnejših popravil, se višina najemnine zmanjša v sorazmerju z neuporabljivostjo stanovanja, v kolikor ni v tem pogledu drugače dogovorjeno. Ako lastnik sploh neče sprejeti najemnine, iz kateregakoli razloga, se deponira pri pristojni občinski oblasti v roku določenem za plačanje najemnine.

Najemnina se poviša za 10 odst.

Čl. 4. Za stanovanja iz čl. 2. tega zakona, ki ostanejo pod omejitvijo, se bo plačevala dosedanja najemnina (po zakonu o izjemnih in dopolnitvah v zakonih o stanovanjih od 30. aprila 1928.), povečana za 10 odst., ako ni drugače dogovorjeno.

V zakupno ceno ne spada: taksa za vodo, za smetišče.

Pravica odpovedi

Čl. 5. Lastnik ima pravico do odpovedi v naslednjih slučajih:

- a) Ako je stanovanje njemu in nje-

govim oženjenim sinovom ali poročenim hčeram potrebno za osebno uporabo.

b) Ako je potrebno porušenje starega poslopja zaradi zgraditve novega. Zidanje novih nadstropij se v smislu tega člena ne smatra v splošnem kot zidanje novega poslopja namesto starega. V času zidanja novih nadstropij je lastnik dolžan, da tehnično popolnoma zavaruje stanovanje najemnika v spodnjih prostorih. Izjemoma pa se dovoli, da lastniku, da more odvzeti najemniku samo one dele prostorov, ki so neobhodno potrebni za zgraditev stopnic, za pridobitev zveze z novimi nadstropji iz kleti v slučajih, da jih ni.

c) Ako je lastniku z ozirom na številu članov svoje družine in drugih družin, ki jih ima v svoji hiši, potrebno razširjenje stanovanja.

d) Ako najemnik ne plača dolžne najemnine za dva meseca.

e) Ako najemnik izkorišča najemninne prostore v nasprotju z njihovimi nameni, ali pa jih namenoma kvart ali pa jih kvart v sled velike nemarnosti pri uporabi, ne da bi plačal lastniku odškodnino.

f) Ako najemnik ali njegovi domači ali podnajemniki vodijo v stanovanju nemoralno ali pohujšljivo življenje ali če dopuščajo, da delajo to drug, ali s svojim obnašanjem v stanovanju ali na dvorišču otežuje bivanje lastniku ali drugim najemnikom v istem poslopiu.

g) V slučajih žaljenosti časti ali fizične poškodbe lastnika ali njegovih domačih, bodisi od strani najemnika ali njegovih odraslih domačih, razen ako je lastnik sam to izval.

V slučajih, določenih pod a, b in c je rok za izselitev najemnika mesec dni, v primerih pod h pa 15 dni od dneva, ko je skleno o umesnosti odpovedi postal izvršljiv.

V slučaju spora, da lastnik po točkah a, b in c tega zakona ne postopa tako in ako je pod katerim koli drugim pogojem stanovanje odpovedal, se bo kaznoval z globo od 10.000 do 30.000 Din.

Čl. 6. Osebe v smislu čl. 3. tega zakona, ki imajo hišo v istem kraju, bodisi na svoje ime, bodisi na ime svoje žene ali svojih otrok, ki stanujejo z njimi skupaj, kakor tudi v slučaju, ako imajo v istem kraju stanovanje, ki ne spada pod omejitve, izbuje pravico do ugodnosti v smislu določb čl. 2. tega zakona. V tem primeru se ima najemnik izseliti 15 dni po dnevu, ko postane sklep o odpovedi izvršljiv.

Čl. 7. Premeščeni državni uradniki in uslužbenci izgube v kraju dosedanjega stanovanja pravico do stanovanja v roku treh mesecev po razrešitvi svoje došedanje dolžnosti.

Izselitveni rok

Čl. 8. Najemniki, ki s tem zakonom niso zaščiteni, bodo dolžni, ako jim je stanovanje odpovedano pred uveljavitvijo tega zakona, izseliti se najkasneje do 15. junija t. l. Ako jim stanovanje do sedaj ni odpovedano, se ima odpoved izvršiti po določbah civilno-pravnega zakona. V slučaju, da je nastal prejšnji spor med lastnikom in najemnikom o izselitvi po določbah dosedanjega stanovanjskega zakona, se ima izselitev najemnika, ki izgubi zaščito po določbah čl. 2. tega zakona, izvršiti istotako najkasneje do 15. junija t. l., ne glede na obstoječi spor.

Reševanje sporov

Čl. 9. Vsi spori po tem zakonu ne glede na vrednost se imajo obravnavati kot nujni v roku meseca dni pred prvo instanco posameznih sodnikov sodišč prve stopnje, oziroma pred okrajnimi ali sreskimi sodišči, o pritožbah pa sklepa v roku 15 dni kot zadnja instanca sodišče II. stopnje (okrožno sodišče, sodni stol). Za vse spore in zahteve po tem zakonu veljajo predpisi civilno-sodnega postopka. Rok za pritožbo znaša 8 dni.

Za vse te spore se imajo plačevati takse po tarifi št. 173, 174 in 176 zakona o taksah. Vrednost spora se določa po enomesečni stanovanjski najemnini.

Ocenitev stanovanj v novih hišah

Čl. 10. Vsakemu stanovanju od 1 do 3 sob ne glede na to ali je v stari ali novi zgradbi, se preceni na zahtevo, ako je lastnik ne odda v najem v roku treh mesecev zaradi previsoke najemnine, vrednost komisijsko in se odda v najem sebam, ki ga bodo zahtevale.

Osebe, ki reflektirajo na tako izpraznjeno stanovanje, imajo vložiti prošnjo na občinsko oblast. Ko komisija določi višino najemnine, pozove občinska oblast lastnika, da v roku treh dni pripravi, katerega izmed reflektantov, ako jih je več, hoče sprejeti za najemnika. Ako se ne izjavi, ima občinska oblast sama določiti, komu se odda stanovanje, pri čemer ima upoštevati ekonomsko najslabše izmed prosilcev.

Občinska oblast je dolžna na zahtevo zainteresiranih oseb sestaviti komisijo, ki obstoja iz treh članov: sodnika sodišča I. stopnje, ki ga določi predsednik dotičnega sodišča na zahtevo občinske oblasti, občinski stavni inženjer in odbornik občinske uprave. Za stanovanja, ki bodo dne 1. maja 1929. prazna, pričenja teči trimesečni rok od

tega datuma. Vsak lastnik je dolžan izobesiti na zgradbi ceno praznega stanovanja. Kdor tega ne stori, se kaznuje z zaporom do treh mesecev in globo z 10.000 Din.

Čl. 11. Prestopki po tem zakonu začnejo v šestih mesecih. Globe se stekajo v fond za zgraditev malih stanovanj pri državni hipotekarni banki v Beogradu.

Čl. 12. Minister socialne politike bo izdal potrebne določbe za izvršitev tega zakona.

Čl. 13. Po uveljavitvi tega zakona prenehajo veljati vse določbe dosedanjih zakonov, ki so z njim v nasprotju.

Čl. 14. Določbe tega zakona stopijo v veljavo, ko ga kralj podpiše in doje obvezno moč 1. maja ter veljajo do 1. novembra t. l.

Po razbitju reparacijskih pogajanj

Nemški korak je cinično smešenje lokarnske pogodbe — Angleški listi so rezervirani — Nemci pa govore o povratku kolonij

Pariz, 19. aprila a. Vsi današnji pariški listi obširno komentirajo razbitje konferencie odbora strokovnjakov, ki so jo povzročili Nemci, ko so na seji Revelstokovega pododboru izjavili, da se ne morejo odrediti v nemški spomenici ponujenim anketam ter nato naznanili, da se ne morejo več udeleževati se konferencie strokovnjakov. Listi ugotavljajo, da je znašala skupna vsota nemških ponudb baš toliko, kolikor so dolžne zavezniške države Ameriki. Za povrnitve škode, nastale zaradi vojnih razdejanj v Franciji in ostalih zemljah, kjer so se vojskovale nemške vojske, bi ne ostalo niti belica.

Nemčija je očividno popolnoma pozabila na svojo krivdo za izbruh svetovne vojne ter živi samo se v misli, kako doseči čimprejšnjo izpraznitev Porenja ter kar najbolj znižati število reparacijskega dolga. Ta novi način nemške politike je naravnost cinično smešenje lokarnske duna. Po vsem ponašanju Nemcev na konferenci reparacijskih strokovnjakov postaja sedaj vedno jasnejše, da so mislili Nemci že od prvega hipa na razbitje pogajanj. Zaradi tega pa tudi pada popolna odgovornost za nastalo stanje na nemško delegacijo, na njenega voditelja dr. Schachta in na nemško vlado.

Dobro informirani krogi, ki so bili vedno točno poučeni o poteku reparacijske konferencie in o posvetovanjih nemških strokovnjakov, zatrjujejo, da se je odločila nemška delegacija za nenadno razbitje reparacijske konferencie na direktni glajanje nemške vlade. Ta vest se uporno vzdržuje v zvezi z mnenjem, da so imeli na nemški sklep tudi vpliv gotovi ameriški finančni krogi, ki so nasvetovali Nemcem, da naj bodo kolikor mogoče odločni pri obrambi svojih predlogov.

London, 19. aprila a. Tudi angleški listi razpravljajo v dolgih člankih o položaju, nastalem po razbitju konferencie reparacijskih strokovnjakov. Vendar so zelo rezervirani ter komentirajo le kronološki potek dogodkov. Vsi brez izjeme pa naglašajo, da je položaj zelo resen in da je danes

reparacijsko vprašanje težje, kakor se kdaj doslej. Mislijo pa, da navzlic čudnemu in nerazumljivemu nastopu Nemcev ni še bila izgovorjena poslednja beseda.

Berlin, 19. aprila a. Nemško časopisje opravičuje izjavo nemške delegacije in njen eksodus iz Revelstokovega pododboru kot posledico nemških gospodarskih pripek. Nemčija je po izgubljeni vojni gropana svojih bogatih prekomorskih zalozg surovin, kar neugodno vpliva na razvoj nemškega gospodarstva. Dalje je morala Nemčija že do sedaj plačati zaveznikom od sklepa premirja do danes skupaj 46 in pol milijarde mark v gotovini ali stvarnih dajatah na račun reparacij. To sino vsoto je mogla poravnati le z neprestanim najemanjem tujih posojil. Nemško časopisje zelo obžaluje, da je prišlo do razbitja konferencie, ugotavlja pa, da je k temu pripomogla francoska reparacijska politika, ki ni hotela računati s stanjem ohupnega gospodarskega položaja v Nemčiji. Francoski tisk je vzbujal domnevo, da se bo reparacijska konferenca prej ali slej razbila ter ustvaril nerazpoložene prave nemški delegaciji, ki je imela težko na nogah braniti življenske interese svoje države.

Nenadna smrt angleškega delegata

Pariz, 19. aprila, s. Lord Revelstoke, ki skupno s sir Josuom Stampom zastopa Veliko Britanijo v strokovnjakem odboru in ki je še sredi vodil zadnja brezuspešna posredovalna pogajanja med nemško delegacijo in zastopniki držav upnic je davi v svojem pariškem stanovanju nenadoma umrl. Lord Revelstoke je bil predsednik pododboru, kateremu je strokovnjaska konferenca izročila v proučevanje vprašanje komercializacije dela nemških dolgov in ustanovitve medzvezniške reparacijske banke.

Pokojnik je sinoči izgledal še čil. Vendar pa se je dokaj hitro umaknil v svojo spalnico. Vzrok njegove smrti bo najbrž oslabeost srca. Lord Revelstoke je bil član direktorija angleške banke ter je bil udeležen pri banki Baring Brothers.

Farsa razorožitve v Ženevi

Konferenca je našla način za izločitev ruskega predloga — Tudi nemški načrt o publiciteti oboroževanja je bil odklonjen

Ženeva, 19. aprila, s. Razorožitveni komisiji se je po štiridnevni debati posrečilo najti formulo za izločitev ruskega razorožitvenega predloga iz debate, ne da bi prišlo do preloma z rusko delegacijo. Urad komisije je danes predložil poročilo o kompetenci komisije, v katerem označuje kot svojo nalogo ne izvedbo razorožitve, temveč le izdelavo načrta za znižanje oboroževanja. Znižanje oboroževanja bi moralo biti v skladu z zahtevami o nacionalni varnosti in z obveznostjo za izvršitev mednarodnih sankcij. Izjava urada veli dalje, da mora razorožitvena konferenca najprej izvesti faktično in substancijalno znižanje oboroževanja, v kolikor je to mogoče. Proporcionalni sistem in izračunavanje koeficienta razorožitve, ki sta najvažnejši del ruskega predloga, se odklanjata z utemeljit-

vijo, da bo šele razorožitvena konferenca lahko določila razmerje oboroževanja. Predsednik Loudon je prešel preko ugovorov, ki jih je stavil Litvinov proti izjavi urada, ter je ugotovil, da je bil predlog urada sprejet. Komisija je nato pričela z razpravo nemškega predloga glede publiciteti oboroževanja. Pri tem se je pokazalo prizadevanje naj bi se z nemškimi predlogi postopalo kot z dodatkom načrta konvencije in naj se o njih razpravlja šele tedaj, ko bodo izdelani ostali členi načrta. Proti temu se je glosal Bernstorff zavzel za to, naj bi se nemški predlogi porabili za določitev sistema za objavo sedanjega oboroževalnega stanja, katerega bi mogla komisija sprejeti kot izhodišče za izdelavo omejitvenih določb.

Nov pravilnik o srednjih tehničnih šolah

Beograd, 19. aprila. Pravilnik o srednjih tehničnih šolah je definitivno sestavljen. Zadnja korektura je bila izvršena na sestanku, ki sta mu med drugimi prisostvovala tudi referent Vrhovnega zakonodajnega sveta dr. Ninko Perić in načelnik za strokovni pouk v ministrstvu za trgovino in industrijo dr. Koričič. Prihodnje dni bo pravilnik izročen predsedniku vlade v odobritev, nakar stopi v veljavo.

Večerja na češkoslovaškem poslanštvu

Beograd, 19. aprila. p. Češkoslovaški poslanik gosp. Šeba je priredil sinoči večerjo na čast naši vladi. Večerje so se udeležili vsi ministri z ministrstvom predsednikom generalom Pero Živkovičem na čelu. Navzoč je bil tudi ves diplomatski zbor.

Strahovita nesreča v ameriški mornarici

Honolulu, 19. aprila a. Pri valah težke obrečne artilerije je razneslo granato v nekem 28 cm topu. Ubiti so bili na mestu trije ameriški topničarji, šest pa jih je bilo teško ranjenih. Od teh bosta dva gotovo podlegla, ker so jim kosti razleteleza topa odtrgali noze.

Železniška nesreča v Chile

Santiago, 19. aprila a. Na progi Antofagasta se je zaletel brzovlak v tovorni vlak. Ubitih je bilo 14 oseb in 20 teško ranjenih. Nesrečo je zaključil kretičar, ki je postavil narobe kretično, da je zavozila lokomotiva brzovlaka s 60 kilometrsko brzino v nasproti prihajajoči tovorni vlak.

10 DIN JE ZAVAROVAN VSAK IŠTEKOV NARODNI ZA PRIMER ZNITNE NEVARNOSTI

Reforma vohovne drž. uprave

Uredba o reorganizaciji ministrstev

Vse generalne direkcije in direkcije se ukinejo — V notranjem ministrstvu se osnuje vrhovna policijska uprava in generalni inspektorat notranje uprave — Gradnja železnice bo spadala v ministristvo javnih del

Beograd, 19. aprila, p. Na podlagi sklepev ministrskega sveta je minister pravde sestavil generalno uredbo o reorganizaciji ministrstev v smislu novega zakona o vrhovni državni upravi. Ministrski predsednik je danes opoldne podpisal to uredbo, ki bo jutri objavljena v »Službenih novinah« in stopi takoj nato v veljavo. S to uredbo je razdeljena kompetenca in pristojnost posameznih resorov in podan okvir za podrobno reorganizacijo posameznih resorov, ki jo bodo izvršili resorni ministri s posebnimi uredbami. Uredba določa naslednjo razdelitev in organizacijo ministrstev:

Vladno predsedništvo

Predsedstvo ministrskega sveta ima 3 oddelke, in sicer: 1) pisarna predsedstva, 2) osrednji tiskovni urad, 3) splošna državna statistika.

V pisarno predsedstva ministrskega sveta spada splošno vodstvo personalnih poslov predsedništva, posli Državnega sveta in Glavne kontrole, pisarna kraljevega dvora, pisarna kraljevih redov, izvrševanje poslov za uveljavljanje zakonov, Vrhovni zakonodajni svet, državni arhiv in računski posli.

Osrednji tiskovni urad vrši splošno državno poročevalsko službo. Splošna državna statistika zbira, ureja, ugotavlja in objavlja splošne statistične podatke in zaradi zbiranja in izkoriščanja teh podatkov vzdržuje zveze s posameznimi ministri.

Ministrstvo pravde

Ministrstvo pravde se deli na 5 oddelkov: 1) splošni oddelki (sodni in upravni), 2) pravni oddelki, 3) oddelki za zakonodajo in izvajanje zakonov, 4) oddelki za kazenske in slične zavode ter ekonomsko-računske posle, 5) oddelki za verske zadeve.

Ministrstvo prosvete

Ministrstvo za prosveto se deli na 3 oddelke, in sicer: 1) splošni oddelki, 2) oddelki za srednješolski pouk, 3) oddelki za osnovni pouk.

V splošni oddelki spadajo poleg drugih poslov, ki se tičejo: pouka in ustanov, ki ne spadajo v pristojnost drugih oddelkov prosvetnega ministrstva, kakor so univerze, akademije znanosti in umetnosti, gledališča, muzeji, narodne knjižnice itd.

Zunanje ministristvo

Ministrstvo za zunanje zadeve ima 5 oddelkov, in sicer: 1) politični oddelki, 2) upravni oddelki, 3) oddelki za gospodarstvo, 4) pravni oddelki, 5) glavni arhiv. Organizacija zunanjega ministrstva temelji na sistemu organizacije avstrijskega zunanjega ministrstva.

Notranje ministristvo

Ministrstvo za notranje zadeve se deli na 4 oddelke, in sicer: 1) oddelki za državno zaščito, 2) oddelki za javno varnost, 3) upravni oddelki, 4) oddelki za samoupravne posle.

V oddelki za državno zaščito spada tudi med drugim policijska poročevalna služba ter nadzorstvo nad tiskom.

V pristojnost oddelka za javno varnost spada poleg drugega tudi orožništvo, razen njegove disciplinske organizacije. Nadalje spadajo v pristojnost tega oddelka tudi vsi posli glede zborovanj in društev. Oddelki za državno zaščito in oddelki za javno varnost tvorita vrhovno policijsko upravo, ki ji načeluje pomočnik notranjega ministra.

Razen tega oddelka se osnuje v notranjem ministristvu tudi generalni inspektorat za notranjo upravo, ki je neposredno podrejen notranjemu ministru. Njegova naloga je, izvrševanje kontrole v imenu ministra nad celokupno notranjo upravo in njenimi ustanovami.

Finančno ministristvo

Ministrstvo financ se deli na 5 oddelkov, in sicer: 1) oddelki za državno računovodstvo in proračun, 2) oddelki za davke, 3) oddelki za carine, 4) oddelki za kataster in posestva, 5) oddelki državnih dolgov.

V pristojnost oddelka za državno računovodstvo in proračun spada poleg drugega tudi nadzorstvo nad samoupravnimi finančnimi kontrola in odobranje njihovih proračunov, sklepanje o samoupravnih davkih, takсах in trošarinah itd.

Razen teh pet oddelkov obstoji v finančnem ministristvu tudi urad državnega pravobraniteljstva (finančna prokuratura), ki zastopa kot samostojen organ finančnega ministrstva neposredno po svojih zastopnikih imovinsko pravne interese države pred rednimi in izvoljenimi sodišči ter daje pravno mnenje o zadevah svoje pristojnosti.

V resor finančnega ministrstva spada tudi samostojna uprava državnih monopolov, ki upravlja državne monopole po zakonu o monopolih.

Ministrstvo vojske in mornarice

Ministrstvo vojske in mornarice ima 10 oddelkov, in sicer: 1.) generalstabi, 2.) adjutantski, 3.) ekonomski, 4.) artiljerijski, 5.) inženjerski - tehnični, 6.) sanitetni, 7.) sodni, 8.) veterinarski, 9.) kontrola proračuna, 10.) mornariški.

Razen teh oddelkov spadajo neposredno v organizacijo ministrstva vojske in mornarice vojno - geografski inštitut, komanda zrakoplovstva, komanda mornarice, komanda inženjerije, inšpekcija vojaških brodov, vojaške posesti in tajništvo Sveta državne obrambe.

Ministrstvo javnih del

Ministrstvo za javna dela se deli na 8 oddelkov, in sicer: 1.) Splošni oddelki, 2.) računsko - ekonomski oddelki, 3.) oddelki za

ceste, 4.) oddelki za železnice, 5.) hidrotehnični oddelki, 6.) arhitektonski oddelki, 7.) oddelki za pošto in brzojav, 8.) kontrolni oddelki.

V pristojnost oddelka za železnice spada poleg drugega trasiranje in gradnje železnice vsega železniškega omrežja v državi, spoznavanje s ministrstvom prometa, popraviljanje in oprema prog, tehnična računsko dela, projektiranje in izdelovanje umetnih konstrukcij, nadzorstvo izdelave nedržavnih in privatnih železnice, ki so namenjene javni uporabi, električno strojni posli, odobravanje načrtov, ekonomija goriva itd.

V resoru za pošto in brzojav se organizira Tehnični svet kot posvetovalni organ za večja strokovna vprašanja.

V pristojnost arhitektonskega oddelka spadajo poleg drugega posli za ureditev kopališč v sporazumu s ministrstvom socialne politike in narodnega zdravja, za tem nadzorstvo nad projektiranjem in izdelavo vseh nedržavnih in privatnih zgradb, ki so namenjene javni uporabi.

Prometno ministristvo

Ministrstvo za promet ima 9 oddelkov, in sicer: 1.) splošni oddelki, 2.) vzdrževalni oddelki, 3.) strojni oddelki, 4.) prometni oddelki, 5.) finančni oddelki, 6.) komercialni oddelki, 7.) ekonomski oddelki, 8.) oddelki za kontrolo dohodkov, 9.) oddelki za brodarstvo.

V pristojnost oddelka za brodarstvo spada vzdrževanje in eksploatacija plovilnih potoj in pristanišč, promet na vseh rekah, kanalih in jezerih, strokovni pouk ter strojna služba.

V pristojnost komercialnega oddelka spadajo med drugim: določevanje tarif, notranji in inozemski promet, transportni posli, turizem, reklamacije pri inozemskem prometu itd.

Razen teh oddelkov v prometnem ministristvu spada neposredno v pristojnost ministra generalni inspektorat nad celokupnim prometom.

Ministrstvo za kmetijstvo

Ministrstvo za kmetijstvo se deli na 5 oddelkov, in sicer: 1) splošni oddelki, 2) oddelki za rastlinsko produkcijo, 3) oddelki za živilorejo in veterinarstvo, 4) oddelki za agrarno politiko, 5) oddelki za agrarno reformo. Razen teh oddelkov spada v resor ministra za kmetijstvo tudi državna razredna loterija.

V pristojnost oddelka za rastlinsko produkcijo spadajo tudi posli pri melioracijah in meteorologiji.

V pristojnost oddelka za agrarno politiko spadajo poleg drugega: kmetijski krediti, kmetijsko zavarovanje, nižji in srednji kmetijski pouk, strokovna izobrazba kmetijskega narasčaja, kmetijska propaganda.

V pristojnost oddelka za agrarno reformo spadajo posli pri likvidaciji agrarnih odnošajev v Dalmaciji, Bosni in Hercegovini ter v Južni Srbiji. Likvidacija veleposestev v severnih pokrajinah kolonizacija inžnih in severnih pokrajin, komasacija, poljedelske zajednice, poljska policija.

Ministrstvo trgovine in industrije

Ministrstvo trgovine in industrije ima 3 oddelke, in sicer: 1) Splošni, 2) trgovski, 3) industrijsko-obrtni.

Razen teh oddelkov spadajo v resor ministra trgovine Državna hipotekarna banka, uprava zaščite industrijske svojine, osrednja uprava za mere in dragoocene kovine, državni zavodi za pospeševanje industrije in obrti.

V splošni oddelki spadajo poleg drugega nižji in srednji pouk za trgovino, industrijo, obrt in pomorstvo, kakor tudi vsi ostali posli, ki ne spadajo v pristojnost drugih oddelkov tega ministrstva.

V pristojnost oddelka za industrijo in obrt spada tudi gradjenje in nadziranje onih privatnih industrijskih železniških prog, ki niso namenjene privatnemu prometu in niso v zvezi z drugimi privatnimi orogami, ki služijo javnemu prometu.

V pristojnost trgovinskega oddelka spadajo notranja in zunanja trgovina, turizem, društva, zavodi, bankarstvo in horze.

Ministrstvo za šume in rudnike

Ministrstvo za šume in rudnike ima 3 oddelke, in sicer: 1) oddelki za šumarstvo, 2) oddelki za rudarstvo, 3) oddelki za računovodstvo in finance.

Zadnji oddelki rešuje tudi personalne zadeve podrejenih uslužbencev. V pristojnost oddelka za šumarstvo spada poleg drugega nižji šumarski pouk, nadzorstvo nad gozdovi imovinskih občin lov itd.

Ministrstvo socialne politike

Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja se deli na tri oddelke: 1) splošni oddelki, 2) oddelki za socialno skrbstvo, 3) sanitetni oddelki.

Poleg drugega spadajo v pristojnost splošnega oddelka dela za pobiranje draginje, javna pomoč, likvidacija bivšega ministrstva za prehrano in obnovu države itd.

V pristojnost sanitetnega oddelka spadajo poleg drugega vse bolnice splošne in specialne, kopališča, zdravilišča, zdravilni studenci, obilnosti in sreski zdravniški babice, lekarnar, drogerije, higienska itd. nadalje socialna in zdravstvena zaščita mater in dojenčkov, pobiranje alkoholizma, pobiranje in proučevanje akutnih in kužnih bolezni, šole za dojenje, sodelovanje pri socialnem zavarovanju, sanitetni svet, skrb za higienske pogoje v delavnicah, tvornicah, rudnikih in sličnih podjetjih itd.

Ukinitev generalnih direkcij

Ob koncu uredbe se določa, da se vse generalne direkcije v ministrstvih, kakor tudi oddelki in generalni inspektorati, ki niso

v tej uredbi določeni ukinejo z dnem uveljavljanja te uredbe.

Čl. 15. uredbe določa, da obstoja v predsedništvu ministrskega sveta in v posameznih ministrstvih kabinet predsednika vlade oziroma posameznih ministrov. Kabinet predsednika je v sestavi pisarne predsedstva vlade kabinetnih ministrov na v sestavi splošnih oddelkov ali v ministrstvih, kjer takega oddelka ni, v sestavi onega oddelka, katerega določa minister.

V čl. 16. je predvideno, da ohranijo sedanji ravnatelji, generalni ravnatelji v posameznih ministrstvih, kakor tudi njihovi pomočniki in njihovi načelniki, čilih uradi se s to uredbo uklinja do nadaljnjega odredbe v svojih službenih položajih vse dosedanje stopnje in prejemke ne glede na to, kakšno dolžnost jim bodo odmerjene po uveljavljanju teh sklepov.

Končno odreja čl. 17, da stopi uredba v veljavo z dnem objave v »Službenih Novinah«.

Vojvodi Stepanoviću malo bolje

Beograd, 19. aprila, p. Iz Čačka poročajo, da se je stanje vojvode Stepe Stepanovića danes nekoliko izboljšalo. Zavzeli so tudi nekaj hrane in je bil ves dan dobro razpoložen. Popoldne je več ur spal. Kljub temu pa so zdravniki zelo skeptični in imajo malo upanja, da bi si volavci vojvoda bolezni prešli.

Nadaljne upokojitve v vojski

Beograd, 19. aprila p. Na predlog vojnega ministra je kralj danes podpisal obširen ukaz, s katerim je upokojenih okrog 200 višjih oficirjev. Ukaz bo jutri objavljen v Vojničkem listu.

Stanje setev in živine v Sloveniji

Beograd, 19. aprila p. Po službenih podatkih ministrstva za poljedelstvo je stanje zimskih setev in splošno stanje kultur v Sloveniji naslednje:

Ljubljanska oblast: pšenica med zelo dobro in dobro, mešanice dobro, ječmen slabo, hmelji zelo dobro; vinogradi so zaradi mraza precej trpeli, sadje kaže dobro, livade in pašniki zelo dobro. Stanje domače živine je v splošnem nepopolno, to pa zaradi ostre zime in pomanjkanja krme.

Mariborska oblast: pšenica, ječmen in rž kažejo dobro, vinogradi so mnogo trpeli zaradi mraza. Splošno stanje živine je dobro, prehrana pa je zaradi pomanjkanja krme pomanjkljiva.

Zakon o Državnem svetu

Beograd, 19. aprila p. Kakor se doznava na merodajnem mestu, je definitivno sestavljen novi zakon v Državnem svetu. Zakon je bil danes predložen ministrskemu predsedniku in bo bržkone še tekom tega tedna sankcioniran od kralja.

Zakon o gospodarskih zbornicah

Beograd, 19. aprila p. V par dneh bo definitivno sestavljen novi zakon o gospodarskih zbornicah, ki bo takoj nato predložen Vrhovnemu zakonodajnemu svetu. Novi zakon se bistveno ne razlikuje od prejšnjih načrtov. Volitve v trgovske obrtne in industrijske zbornice pa tudi po sprejetju tega zakona ne bodo takoj izvedene, marveč bodo ostale na svojih mestih dosedanje uprave. Zakon prepušča ministru za trgovino, da po svoji prevladnosti odredi rok novih volitev, pooblaščen pa je, da zamenja celotno sedanje upravo ali pa odstavi posamezne člane in imenuje nove.

Obsežni varnostni ukrepi za razpravo proti Suniču

Zagreb, 19. aprila, n. Za sodno razpravo proti ključavničarju Josipu Suniču, ki je umoril beograjskega novinarja Ristovića, urednika »Jedinstva«, je sodišče odredilo izredno strogo nadzorstvene ukrepe, med drugim, da se mora vsaka oseba brez razlike, moški ali ženska, ki dobi vstopnico k razpravi na podlagi svoje legitimacije s fotografijo pred vstopom v sodišče pregledati v posebni sobi. Istotako bo policijska odstranila iz sodnega posloja vsako osebo, ki bi jo v njej zalotila brez vstopnice.

Zagrebski aretiranci izročeni sodišču

Zagreb, 19. aprila, n. Danes so bili ob zagrebske policije izročeni sodišču omladinci, ki so bili aretirani zaradi atentata na predsednika »Jugostampe« Tonija Schlegla in sicer: Jeronim Čageli, Josip Orešković, Andrija Matišić, Bernardić, Simon Dračar, Srečko Hadžija, Fran Petrović, Dražan Ket, Dragutin Zbožinec, Fran Tavčar, Fran Petnik, Vlado Bedjanek, Nikola Kuković in Davorin Mintac.

Komisar Narodne banke vpokojen

Beograd, 19. aprila, p. Na predlog ministra za trgovino je kralj podpisal ukaz, s katerim je upokojen dosedajni vladni komisar pri Narodni banki gosp. Dušan Gjokić.

Povečanje tobačnih nasadov v Južni Srbiji

Beograd, 19. aprila, p. Monopolski inšpektorat za Južno Srbijo v Skoplju je dovolil glede na to, da so bile skoro vse zimске setve uničene od mraza, nasaditev na daljnjih 200 milijonov tobačnih sadik. Vlada hoče na ta način pomagati siromašnemu prebivalstvu in nadomestiti izgubo, ki jo trpi zaradi uničenih zimskih setev.

Poseti pri dr. Kumanudiju

Beograd, 19. aprila, p. Danes so posetili zastopnika zunanjega ministra dr. Kumanudija francoski poslanik gosp. Dard, madžarski poslanik gosp. Forster in poljski poslanik gosp. Babinski.

Važnost beograjske konference Male antante

Službeni komunik o programu konference — Na dnevnem redu bodo važna politična vprašanja

Beograd, 19. aprila, p. Zunanje ministristvo objavlja naslednji uradni komunik o sestanku Male antante:

»Sestanek zunanjih ministrov držav Male antante se bo vršil v Beogradu v dneh 20., 21. in 22. maja. Po predhodnem sporazumu vlad držav Male antante bodo zunanji ministri razpravljali o vseh političnih vprašanjih, ki neposredno ali posredno zanimajo vse, ali posamezno državo Male antante. Posebno pozornost bo konferenca posvetila programu dela gospodarske Male antante, ki je bil sestavljen na sestanku delegatov v Bukarešti, ki se je vršil v času od 11. do 20. februarja tekočega leta.«

Tej konferenci Male antante pripisujejo v diplomatskih krogih posebno važnost in sodijo, da bo dalekosežnega pomena za nadaljnjo politiko Male antante.

Likvidacija agrarnih odnošajev

Konferenca zastopnikov agrarnih zajednic s poljedelskim ministrom — Združitev agrarnih zajednic z zemljoradničkim z drugami

Beograd, 19. aprila, p. V ministristvu za poljedelstvo je bila danes zaključena konferenca predstavnikov agrarnih interesentov iz severnih pokrajin naše države. Predstavnik agrarnih zajednic so pri tej priliki podali svoja mnenja glede likvidacije agrarnih odnošajev in veleposestev. Poljedelski minister dr. Frangeš je osvojil skoro vse stavljen predloge in bo na podlagi tega sestavil zakon o likvidaciji agrarnih odnošajev.

Popoldne so zastopniki agrarnih zajednic posetili načelnika združnega oddelka poljedelskega ministristva gospoda Miloša Stiblerja in so tudi z njim imeli daljšo konferenco, na kateri je bilo sklenjeno, da se bodo agrarne zajednice združile v savez z zemljoradničkim zadrugami.

Nezgoda nemških avtomobilistov v Bosni

Pri prehodu čez Neretvo je zdrknul nek avto v 10 m globok prepad — Potniki so ostali nepoškodovani

Sarajevo, 19. aprila. Nemški avtomobilisti so davi zarana zapustili v strjeni koloni Sarajevo in odpotovali preko Mostarja v Dubrovnik. Predsednik sarajevske sekcije Avtomobilskega kluba dr. Milan Jokić je nemške goste spremil do postaje Ilidže. Kolona je prispela okoli poldneva v Mostar, kjer je bila sprejeta nad vse presrečno. Pri vstopu v mesto je bil postavljen zelen svetloval z napisom »Willkommen!« in »Dobrodošli!«, ob straneh pa sta se vili nemška in jugoslovenska državna zastava. Mostarsko prebivalstvo je priredilo nemškim gostom velike ovacije. Nemški avtomobilisti so ostali v Mostarju do 16., nakar so nadaljevali preko Stolca in Trebinja pot v Dubrovnik.

Vožnja je potekala navzlic slabim cestam

Minister dr. Frangeš o Agrarni banki

Zavod naj postane hrbtenica našega poljedelstva in trdna opora našega seljaka

Zakon o Agrarni banki je podpisan. S tem je oživotvoren denarni zavod, ki bo lahko, če se bo pravilno in previdno postopalo, prinesel vsemu našemu poljedelstvu in kmetovalstvu neizmerno korist. Veliko bo odvsnito tudi od podrobnih pravilnikov, ki jih bo izdalo ministristvo za poljedelstvo. Vsa skrb za oživotvorenje Agrarne banke je zaenkrat prepuščena ministristvu za poljedelstvo. Zaradi tega je važno, kaj sodi o novi banki in kako si zamišlja njeno oživotvorenje sedanji minister poljedelstva dr. Frangeš. Ta je večeraj izjavil novinarjem:

»Zakon o Privilegirani agrarni banki je bil sestavljen na izredno željo in inicijativno kralja, ki mnogo razmišlja o tem, kako bi se dalo najuspešneje pomagati seljaku in dvigniti naše poljedelstvo. Ko je bilo treba odločiti, v kakih oblikah naj se dalo poljedelcem potreben kredit, nam je dobro služila dosedanja izkušnja z Direkcijo za poljedelski kredit, čije delokrog pa je bil omejen na sredstva države in državnih zavodov, predvidenih v zakonu o Direkciji za poljedelski kredit. Pri najboljši volji je bilo mogoče zbrati v ta namen komaj 120 milijonov dinarjev, koja vsota pa je že dala izčrpana. Instituciji Direkcije za poljedelski kredit se je mnogo ugovarjalo tako s strani bivše Narodne skupščine, kakor s strani poljedelskih zadrug. Kljub temu pa je ta ustanova storila mnogo in ustvarila organizem, ki se mu ne more odrekati priznanja. Priznati pa je treba, da je bil upravičen ugovor, da ustvarja ta direkcija nove zadruge, dočim že obstoječe ignorira in jim ne daje na razpolago potrebnih kreditov.«

Modernizacija beograjske policije

Beograd, 19. aprila, p. Nov duh v beograjski občini se pozna na vseh poljih. Nova občinska uprava pod predstvom inž. Savčića je izvršila že celo vrsto raznih izprememb v občinskem gospodarstvu in hoče sedaj modernizirati tudi beograjsko policijo, o kateri se je že mnogo govorilo in pisalo. Znano je, da so se tuji česti čuditi primitivnosti prestolnice policije in nejevoljno iskali po vsem mestu razstresene uradne mesta, v kateri bi se sedaj zgradila, da bo začasno najela na primernem mestu moderno zgradbo, v kateri bodo namešteni vsi policijski uradi. Za občino to ne bo združeno z večjimi izdatki, ker mora kljub sedanjim primitivnosti beograjske policije plačevati visoke najemnine za docela neprimerne prostore. Obnem pa bo mestna občina pokrenila akcijo za zgradbo posebnih policijske palače. Zaporji policije, znana Glavnjača, ostanjejo za enkrat še na svojem mestu in bodo modernizirani. Seč, ko se bo gradilo novo poslopje, Ugled Beograda bo z modernizacijo policijskih prostorov nedvomno mnogo pridobil.

Ustanovitev albanske trgovinske banke

Beograd, 19. aprila, p. Po vesteh iz Tirane je bila tamkaj ustanovljena albanska trgovinska banka. Početni kapital nove banke znaša 500.000 frankov v zlatu. Glavnica nove banke bo znašala 1 milijon zlatih frankov. Cilj novega denarnega zavoda je pomagati albanski trgovini. Vendar se banka ne bo spuščala v podrobne trgovske posle in svojega denarja tudi ne bo stavljala v industrijska podjetja. Podružnice bodo ustanovljene po odločitvi glavne skupščine delničarjev.

Obisk generala Seekta uradno potrjen

Bukarešta, 19. aprila, s. Sečle danes poročajo oficijelno o posetu nemškega generalnega polkovnika von Seekta, ki se je 27., 28. in 29. marca v spremstvu princa Henrika Reussa mudil v Cluju. Ta poset so dosedaj držali tajno. Danes se sporoča, da je ministrski predsednik Maniu sprejel uljudnostni obisk Seekta, ki je bil brez vsakega političnega značaja.

Amerika in priznanje sovjetske Rusije

Washington, 19. aprila. Predsednik zunanjepolitičnega odbora ameriškega senata, senator Borah je predložil senatu predlog za oficijelno priznanje sovjetske Rusije in za vzpostavitev diplomatskih in trgovinskih odnošajev z njo.

Angleži odklanjajo Italijanom nogometne sodnike

London, 19. aprila. Angleški nogometni savez je odklonil prošnjo Italije, naj bi delegiral angleškega nogometnega sodnika za nogometno tekmo Nemčija : Italija, ki se bo vršila 28. t. m. v Turinu.

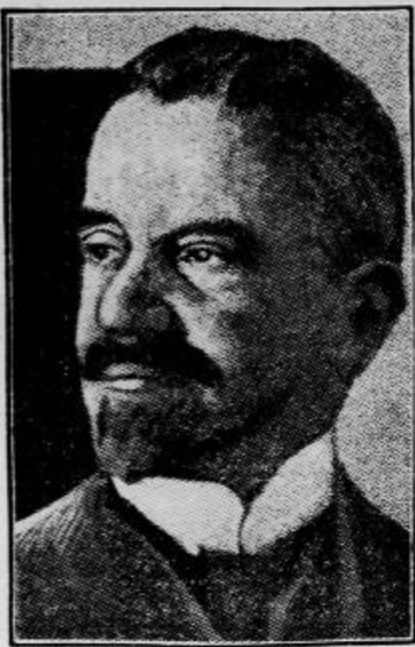
Potresni sunki v severni Italiji

Milan, 19. aprila. S. Davi ob 5. uri so v nekaterih mestih gornje Italije občutili močne potresne sunkove. V Modeni so potresni sunki dosegli peto stopnjo skale Mercalli. V Parmi je potres alarmiral prebivalstvo. Najmočnejši so bili sunki v Bologni, kjer se je rušilo nekaj dimnikov, večje škode pa potres ni prizadel.

Bančni rop na Irskem

London, 19. aprila. V mestu Tipperary so napadli trije maskirani roparji podružnico Irske narodne banke in odnesli okoli pol milijona dinarjev. Blagajnika Killena, ki se jim je postavil po robu, so na mestu ustrelili in nato pobegnili na motornih kolesom.

Naši kraji in ljudje

Prof. Bogdan Popović
častni doktor beogradske univerze. Glej članek v »Kulturnem pregledu«.

Železniška zveza Prekmurja z Madžarsko

Ljubljana, 19. aprila. Na železniškem ravnanstvu se je vršila včeraj popoldne dve uri trajajoča konferenca, ki je razpravljala o obnovi in izboljšanju železniškega prometa v Prekmurju z Madžarsko. Direktor inž. Knežević je otvoril in vodil debato, navzoči pa so bili za Zbornico TOI tajnik g. Ivan Mohorič, zastopnik in član zagrebske Trgovske zbornice g. Elemer Vajda iz Čakovca, g. Fric Zemlič, župan in predsednik gremija trgovcev v Ljutomeru, g. Josip Neubauer iz Dol. Lendave, g. Rado Polak iz Ormoža, g. Fran Čeh, predsednik gremija v Murski Soboti, g. Benko eksporter in župan v Murski Soboti in g. Stefan Kuhar iz Puconcev. Od ljubljanske direkcije so bili navzoči načelniki posameznih oddelkov gg. Benedek, Hois, inž. Finz in inž. Hofman.

Zastopniki gremijev in mest so predložili spomenice, ki zahtevajo obnovo železniškega prometa na progi Murska Soba — Haloš — Davidhaza — Kotormany, odnošno na progi Dolnja Lendava — Redčice. Kakor znano, sta bili leta 1924 za časa gradnje nove železnice Ormož — Murska Soba obe progi demontirani ter se je material porabil za novo železnico. Spomenice soglasno povdarjajo ogromen gospodarski pomen obnove železniškega prometa na obeh opuščeni progah. Gosp. Fran Zemlič je posebno priporočil skorajšnjo otvoritev prometa preko postaje Hodoš na Madžarsko in Čekoslovaško, ker bo obnovljeni promet izredno vreden tudi za Slovenske gorice. Olajšal in pomenil bi se izvoz vin, ki se sedaj izvažajo iz Slovenskih goric v količini letnih 160 vagonov na Čekoslovaško in v obsejne kraje Avstrije. Dalje se izvažajo v veliki množini sadje, čigar izvoz bi se po obnovitvi prometa podvojil, veliko bi pripomogel obnovljeni promet k izvozu živine in mesnih izdelkov iz Ljutomera, oziroma ostalih krajev vzhodne Stajerske, olajšan bi bil končno izvoz perutnine, jajc, krompirja in lesa (hrastovine in orehovine).

G. Franc Čeh je omenjal okolnost, da so z izvozom raznega blaga združeni veliki prevozniki stroški, ker morajo vozniki iz Murske Sobe voziti blago 50 do 60 km daleč v Radgono, Fhering in Jennersdorf. Spomenica Gremijev trgovcev v Dolni Lendavi dalje zahteva, da bi se vzpostavil promet na opuščeni železniški progi Dolnja Lendava — Redčice. Položiti je treba nove tračnice na 4 km dolgi progi. Promet bi se znatno dvignil ter bi gospodarsko življenje v Dolni Lendavi zelo oživelo. Razvil bi se zlasti izvoz rjavca premoza iz premogovnika Peklenice in drugih premogovnikov v Prekmurju.

Tajnik Zbornice TOI g. Ivan Mohorič je tehtno povdarjal nujno potrebo obnove prometa na obeh progah. Obnovev naj se izvrši v smislu sporazuma, ki je bil leta 1923 sklenjen med našo in madžarsko železniško upravo. Je velike važnosti za naš izvoz lesa, mesnih izdelkov, živine, jajc, sadja in poljskih pridelkov iz Prekmurja, iz vsega Podravja, dalje iz zapadnega dela mariborske oblasti in Zagorja, ker bi se na ta način dosegla krajša in lažja pot na dunajski in bratislavski tržišča.

Razvila se je živahna debata o vprašanju rentabilnosti. Za obnovo prometa na progi Murska Soba — Hodoš bi bil potreben kredit v znesku 1.900.000 Din, za progo Dolnja Lendava — Redčice pa je potrebnih 6 milijonov dinarjev. V debati o rentabilnosti teh investicij so zastopniki prizadeti gospodarskih krogov s podrobnimi podatki dokazali, da so že pri sedanjem izvozu dane zadostne garancije za rentabilnost, a obnovev prog bi izvoz še izdatno dvignila. Zato zastopniki gospodarskih krogov prosijo železniško upravo, da naj čimprej pristopi k uresničenju njih zahtev ter prične s obnovitvijo prometa. Železniški direktor inž. Knežević je z zanimanjem poslušal stvarna izvajanja posameznih zastopnikov ter koncem konference dal zago-

Zagrebački zbor

20. do 28. IV. 5317

VI. Salon avtomobilov in
XI. Specialni veliki sejem poljoprivrede
Izložba in sejem perjadi (Kongres perotinarjev)
Izložba turizma
V novourejeni veliki dvorani večerne
modne in reklamne revije
Potne legitimacije za brezplačen povratek na železnicih in parobrodih se dobivajo pri vseh potniških uradih in večjih denarnih zavodih v Jugoslaviji.

tovalo, da bo vse predloge in zadevne načrte predložil železniški upravi v odobrenje.

SŽD o poklicu babic

Splošno žensko društvo v Ljubljani nam je poslalo v objavo naslednji dopis: Na 10. občnem zboru društva diplomiranih babic, ki se je vršil nedavno v mestnem domu ob polni udeležbi članic in častnem zastopstvu zdravnikov, se je dostojno obeležila važnost tega stanu. Kako je poln težke odgovornosti in nesebične požrtvovalnosti, so po vrsti povedali predsednica, referentinja in zdravnik dr. Mayer, dr. Dolšak, prof. dr. Zalokar in dr. Dragaš, ki so se oglasili k besedi ter obljubili svojo pomoč v doseg moralnih in gnetnih dobrot v korist temu važnemu stanu. Ravno stan babice se vse premalo spoštuje. Noč in dan je pripravljena, na vsak klic in hiti in ne dela samo za mater, prva zvezda vodnica je tudi otroku. To ni posel, ki se opravlja samo za zaslužek, vzvišen poklic je, human in svet. Marsikatera babica se ozira na generacije, ki jih je spravila na svet in jim usmerila prvi korak z vso požrtvovalno ljubeznijo, pustivši lastni dom in lastno dečo.

Vsi kulturni narodi se zavedajo važnosti tega stanu. Ko se je vršil pred leti kongres babic na Dunaju, tako je poročala tajnica društva, ga je vodil profesor Dels iz Gentaja v Belgiji. Udeležile so se kongresa zastopnice naslednjih držav: Anglije, Švedske, Poljske, Nemčije, Madžarske, Bolgarske in Jugoslavije. Stremljenje in namen kongresa je bil, pomagati babicam s tem, da se jim da v prvi vrsti boljša izobrazba, današnjim razmeram odgovarjajoča eksistencija in preskrba za starost in onemoglost. Iz poročil, ki so jih podale zastopnice o položaju babic v svojih državah, je bilo razvidno, da so najbolj zapuščene babice v Jugoslaviji. Skoro povsod imajo babice s pomočjo oblasti svoj gremij; nobena babica ne sme izvrševati svojega poklica, ako ni vključena v gremiju. Za starostno preskrbo so si zložile svoj fond. Tudi slovenske babice so začele zbirati svoj začetni fond in g. prof. dr. Zalokar jim je naložil priporočil, da grade naprej in korakajo složno po poti, katero so si s takim trudom začrtale.

Slovenske žene pozdravljamo stremljenje naših babic po čim najboljši in temeljiti izobrazbi. Pridobile si bodo zaupanje in dvignile ugled in zaslužen spoštovanje vzvišenega poklica.

Pomladanska epistola iz Prekmurja

Murska Soba, 20. aprila.

Pojem Prekmurja geografsko omejit si cer mnogočim ne preveč potrebno, da pa v Ljubljani se vsak tretji znanec zamenja nase Sobotu s Subotico, o tem se moramo ob vsakem obisku tam ponovno uveriti. Torej Sobotu ni identična s Subotico v Vojvodini in ima le nekaj nad tri tisoč prebivalcev. Tudi ni to ono razupito mesto, kjer se samo pijančije in ponočije; je to prazen sloves kot edini preostanek prvih povojnih let, ko se je lep »krok« v resnici raztegnil na ves teden. Danes pa živimo lepo, solidno, malomeščansko življenje, tako malomeščansko, da imamo v svoji sredi celo take, ki se za vedno odrečejo kavarniskemu posetu, če je njih običajno mesto enkrat zasedeno po nečlanih »stalnega omizja«.

Sicer pa je družabno življenje tu še vedno prijetnejše kakor v naših malih mestcih, kjer je naše tovariško razmerje vsakogar napram vsakomur le redko skajeno po prenapetih. In tudi taki necivilizirani nismo kakor si to »preko« zamišljajo. Res, da nimamo ne trotoarjev, ne kanalizacije, da je poslopje ljudske šole v takem stanju, da bi se ga sramovala pri vas vsaka boljša vas, toda vse to se pride. Občinskega gospodarstva preje madžarske občine skoro poznale niso, prva leta so ostala neizbrabljena, in tako se bori sedaj občina z velikimi materijalnimi težavami. Pa se tudi občinski gospodje vidno prilagajajo novi, socialnejši miselnosti (čeprav se jim je na zadnji seji zdelo škoda riskirati 10 tisoč dinarjev za deputacijo, ki naj bi šla v Beograd, da posreduje glede ohranitve tukajšnje gimnazije, ki je v veliki nevarnosti) in v zopet desetih letih bo Murska Soba tako prestolnica Prekmurja, da jo bo veselje videti. Pa tudi sedaj ni brez znamenitosti, sicer bi ne bile napravile denke učiteljica v Mariboru zadnjo nedeljo svojo ekskurzijo sem in se ne bi odpravljali eden od višjih razredov ženske gimnazije v Ljubljani na manjšinski izlet v Sobotu. Poleg drugih znamenitosti bodo opazile tudi toliko psov po cestah, da jih pozneje v življenju najbrže ne bodo videle nikoli več toliko skupaj. Če se namreč toče v Prekmurju nekoga omaloževati, se reče, da nima niti toliko, da bi si redil psa. Torej morajo biti prebivalci po številu psov sodeč, razmeroma dobro situirani, ker so jih polne vse ceste.

So tudi posebnosti med njimi. Neki, očitno pensionirani nastavljenec tukajšnje mesarije se zlekne sredi ceste in se ne umakne niti poštnemu avtomobilu, ki nora napravi lep lok okoli njega. Niti oči ne povzdigne. (Kaj iz tega sledi? Prav nič.)

Imamo pa še druge raritete, ki pa so bolj duhovnega značaja. Predvsem tukajšnje lokalno novinstvo. Najbrže dobite v Ljubljani recimo — »Duševni list« redko kdaj v roke. In če ga bi, bi morali biti filozofi, ako bi ga hoteli novem razumeti. Dobra je sicer za tukajšnje ljudstvo, toda to si tudi ne ve pomagati; ni ne Trubarjeva slovenščina, ne čista in lepa prekmurščina, ne slovensčina, ne madžarsčina — vse pa v madžarski transkripciji. Nemalo smo vsi radovedni na nadaljni razvoj tega jezika. Prav nič več pa nismo radovedni na duhovno hrano drugih tukajšnjih listov v katerih smo brali, da je toča zato pobila polje v Slovenski Krajin, ker se »no medelaj i svetkaj več ne sveti. Ker se je ženjalo, kosilo, mlatilo posebno v tistih krajih, gde evangeličanci prebivajo in se je tak razdražilo božo pravičnost. Ker je telko ljudi hodilo po trgovinah, celo — brez svete mese...

Ali pa evo nainovise in najbolj klasično razlago Cankarja (od katerega so hvaljevalno prevedli v prekmurški dialekt dve črtici): »Nobli smo nitane, kak se nai razmijo tej Cankarovi spisi, šteri so vzeti

iz njegove knjige »Podobe iz sanj«. Pisali smo že, da je Cankar to delo spisal za časa bojne in je vsaki spis namenjen proti tistim, šteri bojno vodijo i proti bojni. Glasno pa je med bojnov tega nišče ne smejo povedati, ar so ka včas zaprli. Zato je pisao pisatel Cankar te svoje članke v takšji obliki, da je policija ne mogla razmiti, ka pravzaprav še i so ne mogli prepovedati knjige s čudnim naslovom: Podobe iz sanj. Vsi pametni ljudje so pa razmili... Tak moramo razmiti tudi spis Gospod stotnik«.

Tako, vidite, se nam iz tega in onega počas izkristalizira ono, kar boste vi potem imenovali: duša Prekmurja.

Usoden padec z motorja na Grajski planoti

Ljubljana, 19. aprila. Popoldne se je na Grajski planoti ponesrečil Stetlov šofer in mehanik Jaka Prošek. Peljal se je na Grad z motorjem in v prikolici vzel s seboj g. Grünfelda ml. z Viča. Po nesrečnem naključju se je motorno vozilo na Grajski planoti nasproti bifeju nagnilo in vozača sta padla s svojih sedežev. Dočim pa je g. Grünfeld dobil le lažje poškodbe, je Jaka Prošek obležal na mestu nezvesten, ves krvav po glavi in obrazu.

Okrog ponesrečenega so se kmalu zbrali v bližini navzoči šetali in grajski prebivalci. K sreči pa se je istočasno prišel z avtomobilom na Grad tudi tovarnar Šibenik iz Rožne doline. S šoferjem Janikom Čičem sta takoj naložila nezvestnega in venomer krvavečega Proška v avto ter ga jadrno prenela pred Splošno bolnico. Poškodbe g. Jake Proška so sicer zelo hude, vendar je upati, da bo okreval.

Slovenija na letošnjih svetovnih razstavah

Mednarodni vsakoletni velesejmi v raznih evropskih mestih niso samo industriji koristni, ampak so velikega moralnega pomena za vse dežele, ki razstavljajo na takih prireditvah. Služijo posebno kot najboljše propagandno sredstvo za privabo tujcev in turistov, če je to sredstvo smoteno in pravično propagirano. Zato moramo pač gledati, da se jih udeležujemo v čim večji meri in v čim najbolj dostojnejši obliki.

Važnost velesejmov je v polni meri spoznala naša Zveza za tujski promet, ki je prevzela nase težavno nalogo, da med svetom propagira naše kraje. S svojim reklamnim materialom je nastopila tekmo zadnjih let po vseh večjih inozemskih mestih, v početku sicer skromno, toda časoma se je izpopolnila vedno bolj in je skrbno izbirala med materialom, dokler si ni izbrala najboljšega, s katerim lahko brez bojazni zastopa našo domovino.

Dasi je bilo delovanje Zveze v preteklem letu dovolj živahno, vendar se mora reči, da je v letošnjem letu, v treh kratkih mesecih storila skoro že toliko kakor v vsem lanskem letu. Stopila je na najskrajnejše točke, koder se ljudem niti sanjalo ni o nas, in je žela povsod uspehe, ki predstavljajo za nas neprecenljive moralne koristi. S svojo propagando je prodrla na skrajni sever in zapad, ne strahuje se nevednosti in zrtve. Po njeni zaslugi prinašajo zdaj švedski listi informativne članke o nas in potem proslavljene barcelonske razstave bo znal španski narod o nas in vpoznal, da so naši kraji vendarle vredni, da si jih človek ogleda.

Slovenija se je udeležila s slikami in propagandnim materialom jugoslovenske tujsko-prometne razstave v Lipskem. Na žalost pa ta razstava ni bila tako organizirana, kakor bi bilo treba in kakor je zahteval program. Iz nepopolnih razlogov je bila niena prireditve poverjena nemški špedicijski tvrdki, ki povsem naravno ni mogla pokazati ljubezni do stvari same. A kljub temu so bili rezultati te razstave za Slovenijo povoljni.

Naš očiščeni potniški urad v Pragi je na letošnjem pomladnem velesejmu priredil okusno razstavo pod imenom »Jugoslovenska rivijera«. Zveza je dokazala, da so bile izvešene tam v lepem številu tudi slike naših najzanimivejših in najlepših krajev. Prav tako je potniški urad priredil letos spomlad na danjškem velesejmu razstavo naših krajev. Slovenija je sodelovala samostojno z lepimi slikami in s propagandnim materialom. Vsa prireditve je bila sicer skromna, a je prav zaradi skromnosti vplivala na posetnike in je v polni meri dosegla svoj smoter.

Na veliki mednarodni razstavi v Barceloni, ki bo otvorjena 1. maja, bo imela tudi naša država svoj paviljon in v njem tujsko-prometno razstavo, ki jo aranžira društvo »Putnik«. Barcelonska razstava je svetovnega pomena, ker se je udeležil ves svet direktno, brez posredovalcev in bo moral biti zaradi tega razstavni material samo prvovrsten. Slovenski tujsko-prometni urad se dobro zaveda zahtev, ki jih bo stavilo izbrano občinstvo na razstavljalce. Zato je odbral 50 najboljših slik naših pokrajin ter postreže na razstavi z izbornimi ilustriranimi prospekti v francoskem in nemškem jeziku.

Poskrbljeno je tudi za to, da bo Slovenija dostojno in pravično zastopana na tujsko-prometni razstavi na velesejmu v Frankfurtu, ki se vrši te dni. Nadalje bo v okviru zagrebskega velesejma od 20. do 28. t. m. prirejena razstava za propagando tujskega prometa. Tudi za to razstavo je že pripravljen ves material, ki bo častno zastopal Slovenijo. A v bližnjem času bo Slovenija razstavljena v slikah, besedah in prospektih na razstavi za mednarodno trgovino v Brnu, a še posebno na mednarodni tujsko-prometni razstavi v Londonu. Zaradi teh razstav, a še bolj zaradi razstav, ki se vrše v poletnem in jesenskem času, je izdala Zveza mnogo novih, mo-

želočne bolecine, pritisak v želodcu, zapeka, gniloba v črevesu, žolčan okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, bleđa barva obraza izginjejo čisto po večkratni uporabi naravne »Franz-Josef-ove« grenčice, s tem da jo izpijemo kozarec, preden ležemo spat. Specialni zdravniki za bolezni v prebavilih izjavljajo, da jo »Franz-Josef-ova« vodo toplo priporočati kot v ta namene služijo domače zdravilo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Izkušnje polstoletja so napravile Continental - gumibroeže za prvovrsten izdelek. Neprstanost se dela na njihovi nadaljni izpopolnitvi in vsak dan raste število njihovih privržencev.

Continental

JUTRI: 'Lov na lisico'

Prijavite se! Sestanek ob 10. pri Evropi Start ob 2.

dero izdelani informativni in propagandni tiskovini, založila je nove praktične pregledne slovenskih letovišč in zdravilišč v nemškem, francoskem in českem jeziku ter ilustrirane prospekte za Slovenijo. V kratkem izide tudi nov obsežen in izčrpen Vodič za Bled in okolico, nadalje

krasna in moderna brošura o Ljubljani in njeni okolici v nemškem jeziku.

Javnost je malo informirana o delovanju našega najboljšega delavnega društva, ker se vrši vse neno delo neke za skritimi kulisami, kamor more človek le s težavo pogledati za trenutek.

Kako se bo plodna zemlja naše države povečala za 1 odst.

Osuševanje obdunavskega močvirja pri Pančevu. — Narodno bogastvo se pomnoži za celo milijardo dinarjev.

Nasproti Beogradu, kjer ob izlivu Save napravi Dunav ostro koleno proti izhodu, so tja do Pančeva ogromna zemljišča, ki so deloma zamočvirjena, deloma pa jih voda vsako leto poplavlja, tako da donosajo v primeri s površino le malenkostne dohodke. Zemlja pa je tako plodovita in rodila lahko toliko žita, da kmetje pridelajo toliko v enem letu, da jim zadostuje, če Donava po vrsti poplavi 6 let to grojno zemljo. Vsaj tako je v Borči, mali vasi, ki se jasno vidi iz Beograda na desni strani Zemuna onstran Donave! Ob vsem tem ovinku do Pančeva se razprostira ta teren, ki je velik 50.000 ha, torej znatno večji od vsega Ljubljanskega barja. Ta poplavljeni okoliš spada v področje dunavsko-tamiške vodne zadruge v Pančevem, ki se je lotila ogromnega dela, da to najplodnejše polje osuši.

Melioracija zemljišč znači pri nas rešitev najbolj perečih problemov našega narodnega gospodarstva. Lani je bilo v naši državi posejane 6.037.742 ha zemlje. Zemljišče pa, ki bi se dobilo z osušenjem in zavarovanjem pred povodnjami, se računa v celici državi na 1.700.000 ha. Z melioracijo področja dunavsko-tamiške vodne zadruge bi bilo pridobljenih 50.000 ha za poljedelstvo. Če vrednost enega hektarja cenimo samo na 20.000 dinarjev, kar je za Banat silno nizka cena, pomeni, da se naša obča narodna posest poveča za celo milijardo. Če se odbijejo celo še stroški za osuševanje in zavarovanje z jezovi in kanali ter nasini pred poplavi, ki so po predbi od 4. julija 1927. proračunani na 260 milijonov dinarjev, imamo imeli še vedno okrog 3 četrtine milijarde dobička.

Treba je dodati še nekaj, kar pomen melioracije teh zemljišč še podvoji. Če bi se namreč to področje ne izsušilo, bi se povečali stroški za zidanje mosta iz Beogra-

da v Pančevu za najmanj 130 milijonov. To pomeni, da se za vloženi 250 milijonov v resnici dobi skoraj 900 milijonov. Po zakonski uredbi o tem osušenju bo država prevzela polovico vseh stroškov, torej 130 milijonov, a za toliko bi stal več sam pančevski most, če se ta teren ne osuši. Poleg tega je važno, da melioracija pomeni velik pridobitek za sanacijo beograjske okolice. Dunavska močvirja v neposredni bližini prestolice so večna nevarnost za njeno prebivalstvo in za prebivalstvo vseh krajev v okolici. Sama dela pri tem podjetju bodo pa nudila dolgotrajen zaslužek velikemu številu delavcev, kar je v sedanjih krizi in pomanjkanju dela še posebne važnosti. Pa tudi znanost bo sigurno mnogo pridobila od tega podjetja. Skrozi tisočletja je namreč Dunav na tem kraju naplaval ogromne množice najzanimivejših starin in spomenikov starih kultur. Zlasti je zemlja bogata na starinskem rimskem novcu, obenem pa je polna orodja iz kamnite in brončene dobe, kar najlepše dokazuje dunavski prod na desnem bregu pri Vinči, ki obstoji skoraj iz samih starih kamnitih sekir, kladiv in drugega orodja davnih prednikov.

Če torej pogledamo vse koristi, ki jih bo država imela od osušitve področja dunavsko-tamiške vodne zadruge bi s tem pridobila: plodna površina naše države se poveča za 1 odstotek; narodno bogastvo se poveča za sigurno milijardo; pančevski most bo za 130 milijonov cenejši; zdravstveno stanje naše prestolice in njene okolice se znatno poboljša; tisoči revnega naroda bodo imeli skozi cela tri leta, kolikor časa bo trajalo delo, dosti zaslužka in, končno bodo naši muzeji obogateli z najdbami, znanost pa s proučevanjem na tem zanimivem ozemlju.

Zadavljeno detece v smetišču

Ljubljana, 19. aprila.

Trnovo in ves zapadni del mesta je dopoldne razburila čudna najdba v smeteh na travniku posestnika Karla Kalina na Opekarski cesti, ne daleč od Steinerjeve goštine. Tekom zime so mestni vozniki zvozili na travnik smeti, kamor zjutraj na pomlad hodijo stikati razni ljudje, brskajoč za morebitnimi zavrženimi »dragocenostmi«. Danes okrog 10.30 je na smetišču brskal delavec France Švare s Kodeljevega, ki je našel na čuden zavoj, le za silo omočan z julo. Ko je ovoj razvil, je na svoje veliko zapanenje ugledal popolnoma sveže trupelce novorojenčka. Švare je takoj ohitil do nekkih ljudi v okolici ter jim prišel praviti, kaj je našel v smeteh. Okrog smetišča se je kmalu zbrala večja množica ljudi in o najdbi je bila takoj informirana tudi trnovska stražnica. Poleg stražarja je prihitel na mesto tudi revirni nadzornik.

Dete je vendar zadušeno! so ugotavljali nekateri, ki so si ogledali trupelce od blizu.

Majhna deklica je! je završalo med množico.

Glejte, okrog vratu in po licu čez usta se odraža modra črta!

Seveda je zadušeno, saj ima okrog vratu še vrvice!

Iz trnovske stražnice je bila o najdbi trupelca obveščena policijska direkcija in sta prišla v Trnovo okrog 11. dožurni uradnik gosp. Podreberšek ter policijski zdravnik dr. Avramović. Njegova ugotovitev je potrdila ljudsko sodbo. Ni bilo dvoma, da je

bilo zadavljeno detece prinešeno v smetne šele tekom preteklih noči. Bilo je izredno krepko razvito in staro šele kakih 5 dni.

Policija je takoj ukrenila vse potrebno, da izsledi neusmiljeno mater. Seveda ni izključeno, da tiči za stvarjo kakšna skrivnostna storila. Storjeno je vse, da pridejo varnostne oblasti zadevi na dno in da se obžalovanja vredna zadeva popolnoma pojasni. Trupelce umorjenega detela je bilo opolnoma prepleteno v mrtvašnico pri Sv. Krištofu, kjer bo obducirano. Ker je to zadnji čas za drugi primer, da je bilo najdeno mrtvo trupelce novorojenčka, je dolžnost vsakogar, ki bi o stvari karkoli vedel, da o vsem informira policijo.

Bogat lov finančnih organov

V četrtak so v Slovenski Bistrici zasledili tihotapsko družbo, ki je preko Maribora prišla v mesto razpečevati vtihotapljeni saharin. Finančni organi so aretirali Josipino M. iz Pernice iz prevaljškega okraja in še neko njeno pomočnico, pri kateri so našli 16 kg saharina, dočim je tretji član tripelece detellice, mož aretirane Josipine, hotel pobegniti z avtobusom v Maribor, a ga je med potjo ustavil finančni stražnik, kateremu se osumljenec ni hotel legitimirati. Na intervencijo finančnega organa ga je aretirali stražnik, ko je izstopil v Mariboru. Pri zaslišanju se je Majer zagovarjal, da or in njegova žena nista v nikakr zvezi z žensko, ki je tihotapila saharin. Zadevo bo razčistila preiskava.

Hčerka žrtvuje svoje devišvo da reši očeta ječe in družino sramote!

Danes premijera!!

Mladini prepovedano!

ELIZABETA BERGNER

v filmu erotike kot

„Gospica Elza“

posnetem po znameniti, istoimenski noveli znanega dunajškega pisatelja

Artur Schnitzlerja

ELITNI KINO MATICA

Telefon šte. 2124.

Miski, želje in tajno hrepenenje moderne deklice iz današnjih višjih družabnih krogov

Domače vesti

* **Rumunski znanstvenik v Jugoslaviji.** V Zagreb je prišel profesor dr. Peter Caraman, znan rumunski slavist in etnograf. Profesor Caraman govori vse slovanske jezike. V Zagreb je prišel v svrhu proučevanja hrvaške flore. Svojemu delu se je posvetil v akademski in v univerzitetni biblioteki ter je stopil v stike s hrvaškimi učenjaki, zlasti s profesorjem romanske filologije na zagrebški univerzi dr. Skokom. Prihodni mesec bo odpotoval v Atene, odkoder pa se bo zopet vrnil v Zagreb, da dovrši svoj razpravo o folklori balkanskih narodov.

* **Promocija.** Dne 16. t. m. je na veterinarski fakulteti v Zagrebu diplomiral naš rojak Jože Uršič, dolgoletni in zaslužni član JAD «Triglav». Čestitamo!

* **Kongres učiteljev telovadbe.** V dne 29. in 30. aprila se bo v Beogradu vršil kongres srednjoškolskih učiteljev telovadbe. Kongresa se bodo udeležili učitelji telovadbe iz vse države ter delegati ministrstev za prosveto, za vojsko in mornarico ter za socialno politiko. Na kongresu se bo obravnavalo vprašanje reorganizacije fizične vzgoje v naših srednjih šolah ter o ustanovitvi višje šole za učitelje telovadbe.

* **Absolutni juristični fakulteti.** ki bodo opravičili državoslovni državni izpit pred koncem tekočega II. semestra 1928-29, naj se javijo najkasneje do 8. maja pri podpredsedniku dotične komisije vsučilišnega profesorja dr. Franu Ellerju, ki ga najdejo v čitalnici juristične knjižnice na univerzi vsako sredo v času od 12. do pol 13. ure.

* **Državni izpit iz glasbe.** Ravnateljstvo državnega konservatorija v Ljubljani opozarja vse one, ki nameravajo polagati koncem letošnjega šolskega leta državni izpit iz glasbe, da se prijavijo najkasneje do 10. maja pri podpisnem ravnateljstvu, iz katerih glavnih predmetov želijo delati državni izpit. Pismene prijave naj se naslovijo na Izpraševalno komisijo za državni izpit iz glasbe, oddajo pa v pisarni konservatorija.

* **Turneja «Jeka s Jadranom» po Srbiji.** Sušsko pevsko društvo «Jeka s Jadranom» namerava tekom poletne sezone prirediti vrsto koncertov v Beogradu, Kragujevcu, Nišu, Skoplju in drugih mestih Južne Srbije. Na programu bodo stare cerkvene pravoslavne pesmi ter nekateri angleški madrigali iz srednjega veka. Pri tej priliki bo «Jeka s Jadranom» izvajala tudi propagando za našo rivijero na gornjem Jadranu. Koncerti bodo v zvezi s projekcijami slik iz hrvaškega Primorja, da se tako tudi v širših slojih vzbudi zanimanje za to rivijero.

* **Češkoslovaški otroci na našem Primorju.** V Dalmaciji je prispela te dni skupina češkoslovaških otrok, ki ostanejo dalje časa v državnem otroškem zavetišču na Lokrumu.

* **Lepo vreme v Dalmaciji.** Kakor javljajo iz Splita je po par viharnih dnevnih nastopilo tiho pomladno vreme. S to zadnjo burjo v Dalmaciji je pač menda zaključena perijoda hladnega in slabega vremena.

* **Planinci!** Izrabite turistično nedeljo za izlet v Zasavje. V vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 7.50, pojdite na Sv. Goro pri Litiji. S postaje Save bodo odšli izletniki ob 8.30 preko Tirne in Roviš na Sv. Goro. Vsa pot je dolga 2 piči uri. Ob 13. se bo vršil v Tomazinovi koči občni zbor litijske podružnice SPD. Poleg drugih poročil bo na dnevnem redu tudi zgradba nove planinske koče. Ogled stavišč se bo izvršil pol ure pred občnim zborom.

* **Izlet hrvaških turistov v Moziške planine.** Hrvatski turistični klub «Slime» bo priredil prihodnjo nedeljo izlet na Boskovec v Moziških planinah, s katerega je krasen razgled na Karniške planine in v Savinjsko dolino ter na planine Zasavja. Izletniki bodo v soboto prenočili v Mozižju, za nedeljo rano jutraj pa je določen odhod na Boskovec.

* **Namesto cvetja na grob blagopokoine gospe Marije Rupertove** je darovala obitelji majarja Perhava iz Trške gore pri Krškem 100 Din Kolu jugoslovenskih sester v Krškem v prid krškim revežem.

* **Meščanska šola v St. Vidu nad Ljubljano** bo priredila v nedeljo 21. t. m. ob pol 16. krasno pravilno igro s petim in godbo «Janko in Metka». Čisti dobiček je namenjen za nabavo učil in učnih knjig ubožnim učencem. K prireditvi vabijo učitelstvo in učenci.

* **Smrtna kosa.** V Krškem je preminul z Frane Gregorič, ugledni krški meščan, posestnik in vinski trgovec. Dosegel je visoko starost 77 let. Pogreb bo 21. t. m. ob 4. popoldne. — V Vojnku je umrl ugledni gostilničar, pekovski mojster in posestnik z Hugo Ledl. Pogreb bo danes 20. t. m. ob 5. pop. — V Ljubljani je po daljšem trpljenju preminula ga. Terezija Pirčeva, soproga kotlarja drž. žel. Pogreb bo iz splošne bolnice 21. t. m. ob 3. pop. Pokojnikom blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Elektrifikacija kaštelanske rivijere.** Električna podjetja v Splitu so dovršila svoja dela za postavljanje električnih vodov skozi vasi na rivijeri tie do Trogrira. Električni vod bo postavljen na račun države in bo imel zvezo z aviatično šolo v Dinlihu, ki dobi električno luč. Vse vasi na rivijeri bodo električno razsvetljene, kar bo ugodno vplivalo na razvoj turškega prometa.

* **Zasledovan sleparski mlinarski pomočnik.** Mlinarski pomočnik 25 letni Jože P. doma z Bleda je pred nevi izvalil od elek-

trovaljčnega mlina na Trati pri Škofji Loki 700 Din gotovine in izginil, ne da bi prej odpovedal službo. Nadalje je imenovan izvalil od nadmlinarja Alojzija Jamnika iz Starega dvora radijski detektor, vreden 500 Din. Ostal pa je dolžan tudi na hrani in zapitku okrog 800 Din, slednjič pa je osleparil še nekaj oseb za vsoto 1000 Din, tako da je imel za prvo silo denarja dovolj in je lahko napravil potovanje proti Hrvaški, kamor sumijo, da je utekel.

* **Proti navijanju cen v gostilnah in hotelih.** Nekatera sreska poglavarstva v Dalmaciji so v zadnjem času prejela pritožbe o navijanju cen v gostilnah in hotelih. Oblastva priporočajo vsem hotelierjem in gostilničarjem, naj tuje lepo in dobro postrežejo, ker je tujski promet samo na korist primorskemu prebivalstvu. Proti navijalcem cen bodo oblastva storila stroge ukrepe ter bo sklicana tudi anketa hotelierjev in zainteresiranih krogov, na kateri se bo razpravljalo o ukrepih, ki so potrebni proti onim gostilničarjem in hotelierjem, ki s svojim postopanjem odvrčajo tuice od naših krajev.

Popolnoma novo! Danes premijera!

Ramon Novarro

Slavni «Ben Hur» in junak iz nepozabnega velenja «Stari Heidelberg» v naj-novejši kreaciji kot

španski plemič in morski gusar!

„Kraljev kavalir“

Film pustolovnih senzacij iz življenja morskih razbojnikov.

Ob 4., 6., 8., 10. in 9. uri.

KINO IDEAL.

* **Poskušen samomor 70 letnega starca.** Na Sušaku je predčerašnjim v svojem stanovanju skušal na grozen način izvršiti samomor 70 letni stari Jakob Čamčanič. Polil se je s petrolejem ter potem zažgal. Zaradi bolečin je stariček začel klicati na pomoč, nakar so prihiteli domači ter pogasili plamen na živem truplu. Čamčanič so prepeljali v bolnico. Opekline so sicer hude, vendar je upati, da ostane mož pri življenju. Vzrok obupnega čina ni znan.

* **Zakaj se mučiti, ko pa ni treba.** Čez noč naj se perilo namoči v raztopini ženske hvale, jutraj na izpere s Sachtiovim terpeninovim milom. — Varujte se ponaredb!

Vitki stas žene

je osvojil svet. Zavoljo modne linije se odreče žena mnogočemu, kar jej prija. Ali enega užitka — prave zrnate kave — ni treba, da se odreče. Ona je ono neškodljivo sredstvo, ki sprečava nepotrebno odebelenje. Žene ljubijo kavo — ne brez razloga.

Julio Meinl. uvoz kave

osnovano 1862.

4034-a

* **V budimpeštanskem avtomobilskem salonu** bo Mercedes sijajen razstavalec. Pokazal bo: 8 cilindrski tip «Nürburg» z madžarsko Pullmannovo karoserijo, 3.5 literski voz z enako karoserijo 2.6 literski notranjevodljivi voz, kakor tudi 5 t. chassis in 45 sedežni omnibus. Mercedes je v Madžarski izredno priljubljen. Kakor se čuje, bodo skoro vsi nemški vozovi opremljeni s pnevmatikami Continental, katere Madžari zelo cenijo. 591

* **Obleke kemično čist, barva, pliša in lika tovarna Jos. Reich.**

* **KAŠELJ, PREHLAD, HRIPAVOST, PLJUČNE BOLEZNI** sigurno zdravi Sirofen. Dobiva se v lekarnah. 357

* **«Skovir» bo izšel danes** z lepo novo glavo. 169

Iz Ljubljane

u LJUBLJANČANI! Ob 20. vsi na akademijo trezne mladine v veliki dvorani Uniona. Izvrsten in obsežen spored s pevskimi, glasbenimi in deklamacijskimi točkami bo zadovoljil vsakogar. Vstop prost!

u Zikoviči bodo igrali na svojem letošnjem koncertu, ki bo 22. t. m. v Filharmonični dvorani, kot II. točko sporeda godalni kvartet v Pragi živečega skladatelja dr. Josipa Mandiča. Dr. Josip Mandič izhaja iz znane tržaške narodne družine ter se že dolgo vrsto let bavi z glasbo. Pred 25 leti so v Ljubljani izvajali njegovo opero «Peter Svatec», v Trstu pa so igrali več nje-

Še nadalje

prodajamo moško suknjo v največji izbi, obleke, elegantne čepice, klobuke, trpežno perilo, samozavestne ter vse druge oblačilne potrebščine s

15—30 % popusta

A. PRESKER, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 14.

vih simfoničnih komadov. Kvartet, katerega bodo izvajali Zikoviči prvič v Ljubljani je eno zadnjih njegovih del. Delo je vzbudilo v praškem glasbenem svetu splošno pozornost in češki kritiki ter skladatelji so ga označili kot najboljšo jugoslovensko komorno delo. Tako n. pr. piše kritik praške «Bohemian» in «Vossische Zeitung» naslednje: Mandič je s tem kvartetom dokazal obudovanja vreden talent. Njegova tehnika je izredna, v fugi pa je ustvaril, kar mora vzbuditi neomajno občudovanje. Še bolj iskavo se izraža o delu kritik «Prager Tagblatt». Kvartet je stalno na repertoarju Zikovičev in bo v kratkem izšel v tisku pri Universal-Edition na Dunaju. Mandičeva simfonična dela so v repertoarju praške češke Filharmonije in Draždanske operni orkester. Vstopnice za koncert Zikovičev so v predprodaji v Matični knjižnici.

u Iz gledališča. Opozorjamo na današnje gostovanje ge. Vike Podgorske v drami in sicer igra v priljubljeni Klabundovi kitajski igri Krok s kredo glavno žensko vlogo Haitange. Ostala zasedba običajna, cene normalne. Zaradi njegove povpraševanja po vstopnicah opominjamo p. n. občinstvo, da si vstopnice pravočasno nabavi ali rezervira. Telefonska št. 2231 (dnevna blagajna v operi) — V operi pojo dr. Schubert-Bertejevo opereto Pri treh mladenkah in običajni zasedbi in z g. Mohorčičem v glavni vlogi. Predstava je ljudska in velja za znižane operne cene. — V nedeljo 21. t. m. bo v operi ob pol 20. Kalmanova opereta Bajaderka z g. Iličičem kot gostom (cene ljudske znižane) v drami pa ob 20. prava repiza francoske komedije Theodor & Comp. Cene običajne dramske.

u Jubilej zvestega službovanja. Gospej Vilhalda, Tihelj poteka danes 40 let, odkar je v službi v Bonačevi knjigovodstvu v Ljubljani. Kot dvajsetletno dekle se je posvetila tej stroki in je odletel zvesto vztrajala pri enem in istem delodajalcu. Gospa Vilhalda je še vedno čvrstega zdravlja. Pošteno je vzgojila tri svoje otroke, ki imajo vsi že svojo lepo eksistenco. Obenem, ko izražamo čast in priznanje 40 letnemu zvestemu službovanju, izrekamo gospej Vilhaldi Tihelj s čestitkami željo, da bi ostala še dolgo let čvrsta in zdrava.

u «Junak ledenega carstva». Ta film, ki ga je predvajala ZKD včeraj kot premijero v kinu Ideal, je vzbudil v Ljubljani zaslužen zanimanje med našim občinstvom in so bile skoroda vse predstave docela razprodane. Mirno lahko trdimo, da «boljšega filma, ki bi mogel na lepši način predložiti težave in muke polarnih ekspedij, nismo še gledali. Zanimivi prizori lova na kite, na severne medvede, tulje, mrože in druge živali arktičnih pokrajin so gledalce zadržali zaradi lepote in jasnosti predvajanja slik. Skratka, film je vzbudil toliko zanimanja, da ga bo predvajala ZKD še danes in jutri v Elitnem kinu Matica in sicer danes ob 11.30 in jutri ob 11. dopoldne. Vsakdo naj torej pohti in si čim prej nabavi vstopnice. Šolske kroge naprošamo, da opozore mladino na to lepo filmsko delo in priporočajo mladini ogled tega velepomembnega sporeda!

u Šentjakobsko-trnovska moška podružnica sv. Cirila in Metoda vabi vse člane in prijatelje družbe na redni letni občni zbor, ki bo v petek 26. t. m. v gostilni Bergantiš v Trnovem. Dnevni red običajen.

u Društvo «Soča» v Ljubljani naznanja da bo danes v soboto 19. t. m. v salonu «Pri Levju» sklopilno predavanje o bratski Poljski. Gospod ravnatelj Karel Mahkota nam bo prikazoval in pojasnjeval najlepše točke, mesta in pokrajine Poljske. Ne zamudite lepe prilike ter udeležite se vsi tega interesantnega večera. Vstop prost. Pričetek ob pol 21. — Odhor.

u Bolniška blagajna ljubljanskih mestnih namestencev. Na ljubljanskem magistratu se je sročil vršil občni zbor «Bolniške blagajne ljubljanskih mestnih namestencev», ki je podal prav zanimivo sliko o socialnem delu te institucije. Bolniška blagajna slavi letos desetletnico, kajti l. 1919 se je pokrenila akcija za ustanovitev bolniške blagajne, da se tako magistratni namestenci zagotovijo za primer bolezni. A blagajna je začela poslovati šele leta 1921. Upravi aparat je enostaven in ne zahteva velike režije pri tem pa tudi blagajna članom in njih rodbinam zdravniško pomoč, zdravila in drugo. Blagajna šteje sedaj 1375 članov. Včlanjeni so pri njej vsi namestenci, ki so bili definitivno nastavljeni s dekretom. Od ustanovitve dalje vrši blagajna svojo socialno nalogo v polni meri in v vsestransko zadovoljstvo članov. Predsednik dr. Riko Fux se je v svojem govoru kratko dotaknil zgodovine, kako je prišlo do ustanovitve te socialne institucije, ki je velike važnosti za magistratno uradništvo. Zahvalil se je mestni občini in Mestni hranilnici ljubljanski, ki sta znali primerno podpreti blagajno. Občni zbor je z odobravanjem sprejel na znanje poročila funkcionarjev. Iz blagajniškega poročila posnemamo, da je blagajna lani izdala na zdravniških honorarijih, za zdravila in druge zdravniške potrebščine raznim članom okoli 308.359 Din. Poleg blagajne je ustanovljen tudi pogrebni in podporni sklad.

u Seja občnega sveta. Za ponedeljek ob 17. je sklicana plenarna seja občnega sveta. Na dnevnem redu je razprava o proračunu mestne občine za l. 1929. Finančni odsek je v več sejah temeljito proučeval in izvedel nekatere korekture.

Proračunska razprava bo bržkone trajala več dni. Proračun mora biti do 30. aprila sprejet in odobren. Za sejo vlada precejšnje zanimanje, ker se bodo o gotovih načrtih in kreditih razvile živahne debate. Poleg proračuna pridejo v razpravo tudi poročila direktorja mestne klavniče, vodovoda, elektrarne in plinarne, pogrebnega zavoda, zastavljalnice in uprave mestnih voženj.

u Redni občni zbor Društva za zgradbo Sokolskega doma Sokola l. bo v nedeljo 29. t. m. na Taboru (sejna odbojarska soba) ob 9. dopoldne. Uro kasneje istotam izredni občni zbor z dnevnim redom razdružitev in likvidacija.

u Kopalci in sladoledarji. Komaj je nekoliko toplejše posladalo solnce in se je vreme ustalilo, so se začeli na Savi pri Tomačevem zbirati prvi kopalci. Sprehajalci so opazili včeraj na pečinah in na produ med Tomačevem in Ježico kakih 8 zgodnjih kopalcev, ki jim je solnce očividno dobro delo. Pihala je sicer sapa, vendar so kopalci vzdržali na zraku nad dve uri. V vodo so se podali seveda le za par minut, vendar so dosegli nekaj majhnih rekord, ker jih pač smemo šteti med otvoritelje letošnje kopalne sezone, ki pa se bo ob ugodnem vremenu gotovo zopet hitro razvila. Kot drugi glasnik toplih dni se je pojavil na ljubljanskih ulicah že tudi prvi prodajalec sladoleda, ki se suče navadno okrog glavnega kolodvora in o katerem pravijo, da se mu posel že kar obnese.

u Redni letni občni zbor Popsaveza muzičara za Slovenijo v Ljubljani, bo v nedeljo 21. t. m. ob 10. dopoldne v restavraciji hotela «Lloyd» z običajnim dnevnim redom.

u Finančna direkcija bo izdala v samozaložbi Pravilnik o delu pri naredbodavcih ter Pravilnik o delu pri računskem oddelku finančne direkcije in o računsko blagajniškem poslovanju pri davčnih uradah, združena v mali priročni knjižki v oktavformatu, ki bo stala 10 Din. Naročila interesentov se sprejemajo do vključno 30. t. m.

u Onemogel na ulici. Predsnočnim okrog 24.35 se je primajal nekoliko vinjen na Marijin trg brezposelni delavec Henrik Urban. Na trgu je nekoliko postal, nato se pa nenkrat zgrudil na tla. Onesveščene delavcu, ki je bil očitno tudi nekoliko vinjen je priskočilo na pomoč več pasentov, ki so ga skušali spraviti k zavesti. Njihov pa tudi stražnikov napor je ostal brezuspešen in so morali slednjič obvestiti rešilno postajo, da ga je z avtomobilom spravila v bolnico. Urbanec bolega na težki srčni hibi.

u Pisarna Družbe sv. Cirila in Metoda se je preselila v Beethovnovo ulico št. 2, pritičje. 584

u «Croatia», zavarovalna zadruga. Dne 15. t. m. se je vršil v Zagrebu v sejni dvorani zadrugne palače 43. redni občni zbor zavarovalne zadruge «Croatia», katerega je predsedoval predsednik zadruga gospod baron dr. Vladimir Nikolič-Podružinski ob prisotnosti lepega števila zadrugnih članov. Poročilo o poslih zadruga za l. 1928 je predčital gen. ravnatelj Nikolič Mihovil. Iz predloženih računov zgrade in dobička razvidi se močan razvoj in velik napredek tega našega najstarejšega domačega zavarovalnega zadruga, katerega je že pred petimi decenijami ustanovilo svobodno in kraljevo mesto Zagreb in ki se stalno širi in povečava. Tako je v letu 1928 na premijah in pristojbinah dosežen znesek Din 42.867.912.08 t. i. za 6.435.602.34 več, kakor v prejšnjem letu. Vse in glavnice zavarovanja so dosegle znesek od Din 9.511.113.060.75 Na škodah je bil izplačan v letu 1928 znesek od Din 15.906.653.13 in od početka zadruga Din 91.630.439.18 Zadrugna aktiva so narasla poleg nevaloriziranih predvojnih nepremičnin na Din 83.827.019.84. Poslovni dobiček za l. 1928 znaša Din 404.158.68. Kupon št. 11. zadrugnih temeljnic se izplačuje počeni od 17. aprila t. l. po 10 Din kakor lani. Navzoči člani so vzeli z zadovoljstvom in odobravanjem na znanje poročilo o poslovanju zadruga, kakor tudi zaključne račune in podelili ravnateljstvu in nadzorstvenemu odboru razrečnico. 596

Iz Maribora

Mariborska redakcija «Jutra» ima telefon številko 440

a Desetletnica Glasbene Matice v Mariboru. Kakor znano je ustanovitelj Glasbene Matice v Mariboru znan harmonizator in skladatelj g. Oskar Dev. Da ga prav posebno počasti, je sklenil odbor Glasbene Matice povabiti g. Deva, da pri slavnostnem koncertu 9. maja tudi on nastopi s svojim

URE za BIRMO

F. Cuden

Ljubljana Prešernova 1

Prvovrsten kraški

v delikatesi A. ŠCUREK, Dunajska 12.

OTROŠKE NOGAVICE

ŽIGOM

K

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

13

Danes premijera

edinega novega:

HAROLD LLOYD filma

„Junak ima smolo“

Bomba smeja in veselja! Občinstvo vriska in se zviša! Smeje in smeje, takoj od začetka filma in konca šele dolgo po predstavi!

Zato danes ob 4., 6., 8., 9. uri v kino «LJUBLJANSKI DVOR».

Telefon 2730.

zbomom, ki ga je dirigiral pred 10 leti. G. skladatelj se je radevolje odzval vabilu in tako bosta nastopila ta večer dve Matiči, stara in sedanja, in dva dirigenta gg. I. Hladek-Bohinjski in O. Dev. Slednji bo dirigiral nar zborov iz svojega prvega koncerta Glasbene Matice.

a Iz gledališča. V nedeljo 21. t. m. uprizore kot edino predstavo letošnji operni slager Adieu Mini po znižanih cenah. — Gostovanje ge. Podgorske in gosпода Nučiča bo v sredo, 24. t. m. Odlisi na gosta nastopita v efektnem Bernsteinskim Tatu in bo to njih prvi nastop v Mariboru po osmih letih. Ker bo pri tej priliki gledališče gotovo razprodano, priporočamo nakup vstopnic v predprodaji. — Večer pisatelj delujočih na ozemlju mariborske oblasti, se bo vršil v sredo, 15. maja, na kar opozarjamo že danes mariborsko občinstvo.

a Vojaški koncert v parku. V nedeljo, 21. t. m. se bo vršil v parku prvi letošnji vojaški koncert. Program je sledeči: 1.) Kniht: Slavnostna koračnica, 2.) Parma: Triglavsko rože, 3.) Miller: Tereza Kronec, 4.) Massenet: Fantazija iz opere Werter, 5.) Binički: Mijatovke, 6.) Vačkar: Osvobodnje (koračnica).

a Prvi poizkusi z aeroplanskimi modeli. Mariborski Aeroklub je priredil tečaj za gradbo aeroplanskih modelov, katerega se je udeležilo okrog 200 srednješolcev. V četrtak so se vršili nad Tremi ribniki prvi poizkusi, ki so se povsem obnesli. Največjo daljavo je preletel palčasti model, do čim se model hidroplana pri prvem startu ni dvignil, kasneje pa mu je odpovedal motor. Prihodnji teden bodo pričeli vsi udeleženci tečaja z gradbo modelov pred zaključkom tečaja pa se bodo vršila tekmovanja. Konstrukterji najboljših letal bodo prejeli nagrade.

a Meljski most se podira. Včeraj popoldne se je pod težo natovorenega dvovprežnega voza pogreznila sredina lesenega mostu na cesti med Meljem in Sv. Petrom. Voz je še pravočasno ušel nesreči, za njim pa je zasilila v mostu meter dolga in 70 cm široka odprtina. Mestni magistrat je določil komisijo, ki je odredila takojšnje popravilo mostu.

a Nesreča pri delu. Včeraj popoldne se je v Rosenbergovem mlinu v Jezdarski ulici pri stroju ponesrečil 44 letni delavec Julij Verboš. Stroj mu je pretrgal žilo na zapetju leve roke. Rešilni oddelek mu je nudil prvo pomoč, nakar so ga z rešilnim avtomobilom prepeljali v bolnico.

Iz Celja

Celjska redakcija «Jutra» ima telefon številko 190, ponoči v nujnih zadevah št. 191.

e Gostovanje ljubljanske drame v Celju. V petek 26. t. m. bo gostovala v celjskem mestnem gledališču ljubljanska drama z Maeterlinckovim «Stilmonskim županom». Ta predstava bo nekaka poslovalna predstava g. Rogoza pred odhodom v Prago. Upamo, da bo Celje s polnim gledališčem izkazalo svoje priznanje odhajajočemu umetniku. Vstopnice se dobe v predprodaji v knjižarni Gorjanc & Leskovšek na Kralja Petra cesti. Nabavite oziroma rezervirajte si vstopnice pravočasno!

e Jugoslovanska Matica, podružnica v Celju, vabi na redni občni zbor, ki bo noč ob 19. v spodnjih prostorih Narodnega doma. Pričakujemo, da bode ob tej priliki vstopili v krog Jugoslovanske Matice še oni množičevilni, ki so dosedaj matično delovanje motrili le od daleč.

e Obnovite srečke za V. razred! Srečke državne razredne loterije V. razreda so že prispеле in se pozivajo lastniki, da jih čimprej obnove pri podružnici «Jutra» v Kocenovi ulici 2.

e Cepljenje otrok proti kozam. Redno javno cepljenje malih otrok — prvocepljenje iz mesta Celja bo v petek 10. maja ob 14. do 16. v klubovni posvetovalnici mestnega magistrata. Pregledovanje cepljenosti in nadaljnjo cepljenje 10. maja izostalih otrok bo teden dni pozneje istotam in ob istem času. Mestni zdravnik dr. Dereani bo cepil od 10. do 31. maja vsak dan tudi na svojem stanovanju v Vodnikovih ulici 1. od 11. do 12. toda ne brezplačno. Za cepljenje obvezni so vsi otroci, rojeni v l. 1928, dalje in vsi mali otroci, ki so pri lanskem ali prejšnjem cepitvah iz kateregakoli vzroka izostali in se niso cepljeni. Opozorilo zaradi necepljenja, odnosno sprjevala za otroke, cepljene po privatnih zdravnikih, sprejema uradni zdravnik na dan cepljenja in na dan nadzoredla na magistratu.

Semena vseh vrst

zajamčeno najboljših kakovosti priporočajo:

ANTON FAZARINC, CELJE

e Nova prodaja strupov Celjski občinski svet se je na prošnjo g. Tončiča lekarnarja «Pri Orlu» na svoji zadnji seji izrekel za krajevno potrebo prodajanja strupov.

e V ponedeljek 22. t. m. poskusno kuhanje kave na katero vas vlijudno vabimo — Julio Meinl, Celje. 598

Pravo eleganco

predstavljajo krasni damski plašči, completi in obleke, ki se nadijo po brezkonkurenčnih cenah našim damam samo pri tržki —

Fran Lukič, Ljubljana, Stritarjeva ulica

Iz Kranja

— **Otrok pod avtomobilom.** V četrtek popoldne se je pripetila na državni cesti v kotskem predmestju manjša nezgoda. Po cesti je privozil avto industrija g. D. iz Škofje Loke mimo gospe Coljeve, ki je stala ob cesti s svojim triletnim sinčkom Milanom. V tem trenutku se je sinček odtrgal materi in stekel pred avto, ki se mu ni mogel povsem izogniti. Z blatobranom je zadel avto otroka in ga vrgel na tla. Pri padcu si je zlomil mali Milanček levo nogo. Lastnik avtomobila je takoj telefonično pozval na mesto nesreče zdravnika dr. Bežka in obvestil orožniško postajo o nezgodi. Nato so Milančka prepeljali z rešilnim avtomobilom gasilnega društva v Ljubljano. Lastnika avtomobila ne zadene pri nesreči nikakr krivda.

— **Riziko dela.** Lastniki žage na motorni pogon Francetu Burgerju je cirkularna odredila tri prste na desni roki. — Te sarski pomočnik Anton Jalen doma s Huj, se je pretekli teden s sekuro vsoval v koleni. Spočetka se ni zmenil za rano, ki se je inficirala in je dobil zastrupljenje krvi. V nevarnem stanju so ga prepeljali pred večeršnjim v ljubljansko bolnico z rešilnim avtomobilom.

Iz Tržiča

— **Birma.** Letos bomo imeli v Tržiču po petih letih zopet birmo in sicer v nedeljo, 5. maja. Število birmancev je precej veliko. Med njimi bodo trije odrasli. V Nemčiji, kjer so živeli, niso imeli prilike, da bi šli k birmi. Trgovci in obrtniki imajo zaradi birme precej več dela, kakor navadno. Posebno so z naročili zadovoljni krojači in šivilje. Mi jim prav privoščimo. — Gospod župnik Vovk je toliko okrevljal, da lahko zopet vodi župnišče posle.

— **Zahvala.** V počaščenje spomina blagopokojnega šolskega ravnatelja g. Ferdinanda Kallingerja so darovali preostali sozgodniki za revno šolsko dečo znesek 400 Din. Za velikodušni dar se podpisani plemeniti dobrotnikom v imenu šolske mlade iskreno zahvaljujem. V nekrologu za blagopokojnega je pomotoma izostalo dejstvo, da se je žalnega spreveda udeležil tudi Sokol korporativno z zastavo in članstvom v kroju. Toliko v dopolnitev moje ga članka, Albin Lajovic, ravnatelj meščanske šole.

Z Jesenic

— **Velika javna tombola Sokola** se bo vršila na binkoštni ponedeljek popoldne na običajnem prostoru na Jesenicah Tombola v prid dograditve prosvetnega doma bo po pripravi in po vrednosti dobikov sodeč gotovo letos največja na Gorenjskem.

Iz Kočevja

— **Komorni kvartet Zika** bo priredil v Kočevju koncert 23. t. m. Na vsopredbo bodo Pichl, Debussy in Dvorak.

Iz Ljutomeri

— **Kino v Sokolskem domu.** Kakor je videti, bodo prdstave v našem kinu zdaj pogostejše. Želeli je, da si vodstvo izposojuje res dobre filme. V nedeljo, na dan otvoritve, dne 21. t. m. se bo predvajal »Švejska«, ki smo ga videli že na odru in bo gotovo dobrodošlel.

Sport

Nadaljevanje prvenstvenih tekem

Tekme za prvenstvo LNP za 1928-29 prebajajo v zaključno, odločilno fazo. V Ljubljani se odigra jutri predzadnje kolo, v katerem zadene Primorje na Jadran ter Ilirija na Hermes. Za zadnje kolo, ki se bo odigralo prihodnjo nedeljo 28. t. m., preostaneta še dve tekmi: odločilna tekma za prvo mesto med Primorjem in Ilirijo ter srečanje Slovan v Hermes, v katerem pade odločitev za zadnje mesto. Razvrstitev jutrišnjih tekem je naslednja:

Igrišče Ilirije: ob 16.15 Ilirija v Hermes, ob 14.30 predtekna rezervnih moštvev.

Igrišče Primorja: ob 16.15 Primorje v Jadran, ob 14.30 rezerve.

Prvaka mariborskega in celjskega okrožja ISSK Maribor in SK Celje igra jutri v Celju in prihodnjo nedeljo v Mariboru dvojni semifinale.

Službene objave LNP

(iz seje posl. odbora dne 17. IV. 1929.)

Verifikacija se prv. tekme Ilirija v Slovan 9 : 1, rezerve 9 : 0; Hermes v Jadran 4 : 2, rezerve 3 : 0 (namesto 2 : 7) na podlagi paragrafa 14. prav. prv. tekem, ker je nastopil SK Jadran z neverificiranim igralcem Šausom in Mastetom. SK Jadran se opozarja, da bo LNP v prvem ponovnem slučaju postopal proti njemu po paragrafu 10. o. p. (zabrana igre 2 do 8 mes.). Nadalje se verifikacija prv. tekme Celje v Amater 5 : 1, Maribor v Rapid 1 : 0. Posl. o. p. pravilja verifikacija prv. tekme Primorje rez. v Slovan rez., objavljeno dne 12. t. m. na pravilni izid 5 : 1.

Pred kaz. odbor je pozvan igr. Erman Josip (SK Jadran) zaradi prestopka po paragrafu 24. oz. 43. k. p. povodom tekme Jadran v Slovan 14. t. m.

Posl. o. je odobril za 21. t. m. prijat tekme Rapid v Atl. SK v Mariboru, Železničar v Villacher SV v Belaku, Krakovo v Javornik v Ljubljani, Elan v Primorje jun. v Novem mestu.

Posl. o. obvešča ljubljanske klube I. razreda, da se bodo z 28. t. m. pričele prvenstvene tekme juniorskih moštvev.

Za 28. t. m. določene prv. tekme podelskih klubov so odgojene na mesec majnik.

Posl. o. poziva zadnikrat klube Slovan, Slavija, Svoboda in Reka, da prijavijo do 23. t. m. reditelstvo in strarske sodnike v smislu objave z dne 30. marca.

Posl. o. opozarja klube, da je treba tekom 48 ur predložiti podsavezu poročilo in postavlo lastnega moštva o vsaki tekmi, ki jo odigrajo izven teritorij LNP.

Odgovorni so igralci: Saje Baldo, Uršič Slavko (SK Elan); Kunej Alojzij, Molec Lovro, Simičak Nikola, Braz Jos., Mišićki Diuro, Laslo Srečko, Kopicša Franjo, Homove Viljem (SK Slavica); Skok Afonso, Pirc Starko, Batista Emil, Schloss Rud., Praznik Jos., Žitko Stanko (SK Javornik).

Posl. o. je odklonil verifikacijo igr. Slapničar Avg. za SK Natak in igr. Sagadin Slavka za ASK Primorje, ker prijavnicam ni priložila odpuštnica SK Jadrana oz. SK Javornik in dosedanja podsavezna izkaznica.

Verificirani so s pravico nastopanja dne

**ZVEČER za
namakanje
Schichtova
ŽENSKA HVALA**

pa je pranje gotovo!

**ZJUTRAJ za
izkuhavanje
Schichtovo
TERPENTINOVO MILO**

Gospodarstvo

Uvoz krompirja iz Poljske in madžarske odredbe

Po hudi zimi je pričelo v Srednji Evropi silno povpraševanje po krompirju. Edna država, ki razpolaga z večjimi zalozami, je Poljska, kjer sedaj kupuje naša trgovina krompir. Tudi Kmetijska družba ga je kupila tam večje množine za seme.

Ker pa je madžarska vlada izdala naredbo, po kateri mora biti vsak vagon krompirja iz Poljske, ki se uvozi ali prevozi, plombiran od fitopatološkega zavoda (zavoda za rastlinske bolezni) v Lvovu, so imeli nekateri naši uvozniki, ki teh predpisov niso poznali, precej stiski in stroškov. Te dni pa smo čitali v nekem ljubljanskem dnevniku, da je to zavod s čudnim imenom in da je madžarska odredba le šikamaja, ter je treba podvezati proti Madžarski represalije, saj gre mnogo njenega tranzita preko našega ozemlja.

To je povsem napačno naziranje, ki izhaja iz trgovskih krogov, ki niso poučeni o daljekosežni važnosti madžarske odredbe. Znano je namreč, da se je razpasel na Poljskem krompirjev rak, ki je silno opasna rastlinska bolezen, proti kateri ne poznamo nobenih sredstev. Edna pol. da obvaruje naše nasade pred njo, je stroga kontrola uvoženega krompirja. Avstrija, Češka, slovaška in Nemčija zabranjujejo že leta vsak uvoz krompirja iz okuženih dežel, predvsem iz Poljske. Ker je ta bolezen silno nalezljiva in je nevarnost, da bi se zanesla drugam, je odredba madžarske vlade dobra in koristna tudi za ohranjanje našega poljedelstva. Fitopatološki zavod v Lvovu se brani plombaranja krompirjevih pošilk iz čisto umernih razlogov, ker ne more prevzeti garancije, da je blago zdravo.

Obstoja pa nevarnost, da se bo pri nas uvožen krompir tudi širil in ne bo le za prehrano, čeprav je tudi tedaj dana možnost, da se bolezen po olupkih in odpadkih pri nas razpasa. Treba bo podvzeti vse mere, da se obvarujemo pred to boleznijo, ki more uničiti v par letih naše krompirjeve nasade, ki so v golovih krajih edini dohodek kmetije.

— **K.**

— **Sestava in delokrog uprave Privilegirane agrarne banke.** Iz zakona o Privilegirani agrarni banki, ki je bil predvčeršnjim objavljen, pomenujemo še naslednje določbe, ki se nanašajo na sestavo in delokrog bančne uprave. Upravni odbor bo štel 15 članov, od teh bo 7 članov imenoval predsednik ministrskega sveta na predlog kmetijskega ministra, o članov pa bo izvolil občni zbor delničarjev. Predsednik banke bo imenoval s kraljevim ukazom. Sest članov upravnega odbora mora stanovati v Beogradu. Podpredsednik pa bo volil upravni odbor. Upravni odbor bo odobral kredit, nadzoroval poslovanje banke, odredil obrestno mero za eskompt in razne vrste posojil, sklepal bo o otvoritvi poslovalnice in ekspozituri, odredil, koliko bančnih sredstev naj se porabi za posamezne panoge poslovanja itd. Nadzorstveni odbor pa bo štel 7 članov, od katerih bo 5 članov volil občni zbor, po enega pa kmetijski in finančni ministristvo. Od šestga dobička se bo vsako leto najprej odredil dobiček za 6% dividendno onih delnic, ki ne pripadajo državi ali Državnim razrednim loterijam, ostanek pa se bo porabil za dotacije fondom, za nagrade in tanižene in končno za eventualno dividendno na delnice države in Državne razredne loterije.

— **Vinski trgovci in pobiranje trošarine na vino.** Včeraj dopoldne se je vršila v Zbornici za TOI v Ljubljani anketa vinskih trgovcev iz ljubljanske oblasti, na kateri se je razpravljalo o novih trošarinskih predpisih glede zapadlosti plačila trošarin, ki se je po novem zakonu prenesla od zadnje faze pred prodajo na drobno na prejem vina iz rok vinogradnika v roke posredovalne trgovine. S tem pa so trgovci z vinom močno prizadeti. Če bo finančno ministristvo pri izdelavi pravilnika, ki bo izšel najkasneje v 14 dneh, vztrajalo pri novih predpisih za pobiranje trošarine na vino, tedaj bo za trgovce z vinom možna edina olajšava v tem, da se jim za čim daljši rok kreditira zapadla trošarina, kajti drugače bi bili vsi trgovci z vinom primorani znatno omejiti obratovanje, ker bi za isto količino vinske za loge potrebovali znatno večjo obratno glavno, kakor pa dosedaj, ko jim za vinske za loge ni bilo treba plačevati trošarine. Spo-

razumno z vinskimi trgovci v mariborski oblasti, ki so včeraj imeli sestanek v Ormožu, je bilo sklenjeno, da odpotuje v ponedeljek v Beograd ponovno posebna deputacija, ki bo skušala pri pomočniku finančne ga ministra dr. Gospodnetiču doseči, da se v novem pravilniku omili trdote novega trošarinskega zakona glede zapadlosti trošarine. Upati je, da bodo merodajni krogi v Beogradu upoštevali želje naših trgovcev. Interesente iz ljubljanske oblasti bo v deputaciji zastopal zbornični tajnik gosp. Ivan Mohorič, interesente iz mariborske oblasti bo bosta zastopala gosp. Lovro Petovar in zastopnik tvrde Bouvier.

— **Motor - Columbus.** Ogromna švicarsko - italijanska finančna (holding) družba Motor - Columbus, delniška družba za električna podjetja v Baden (Švica) bo te dni povzela svojo delniško glavico od 75 na 93,5 milijona švicarskih frankov (preko 1 milijarde Din). V koncernu te družbe spata poleg švicarskih, italijanskih, argentinskih in brazilskih elektrotehničnih podjetij tudi znana družba Elektrowerte A. G. (Basel), ki je, kakor znano, lastnica vsch delnic Elektrarne Fala d. d.

— **Zastiranje četrtga kupona agrarnih obveznic.** Generalna direkcija državnih dolgov opozarja, da poteka 1. maja rok za izplačilo kupona št. 4 4% obveznic za likvidacijo agrarnih obveznic v Bosni in Hercegovini. Do tega roka bodo vnaprevali kupone vsi davčni uradi, podružnice Narodne banke in pooblašeni denarni zavodi. Po 1. maju izgubijo ti kuponi vsako vrednost.

— **Sibeniški zahteva lastna trgovska in obrtniška zbornica.** Na običnem zboru Saveza trgovcev in obrtnikov za Severno Dalmacijo v Sibniku je bilo sklenjeno, da se zahteva po ustanovitvi Trgovske in obrtniške zbornice za Severno Dalmacijo ponovno pokrene. Ze 1. 1929. je Savez zahteval, da se naneslo bivše zbornice v Zadru ustanovi nova zbornica za Severno Dalmacijo v Sibniku.

— **Zdržene papirnice Vevče, Gorjane in Medvode, d. d. v Ljubljani.** So imelo dne 19. aprila pod predsedstvom gosp. Frana Bonca bilančno sejo upravnega sveta. Glede na doseženi čist dobiček minulga poslovnega leta v znesku 2.680.698,78 Din. se bo predlagalo običnemu zboru delničarjev, ki se bo vršil 24. maja ob 9. dopoldne v Ljubljanski kreditni banki, da se izplača za leto 1928. na družbine delnice 8% dividenda.

— **Vestnik Ljubljanskega velesejma.** Te dni je izšel Vestnik Ljubljanskega velesejma, ki ga je izdala in založila Reklama - Sturne Ljubljana. Revija prinaša več aktualnih gospodarskih člankov, člankov o razliju, sportu, turizmu itd., krasi pa je tudi mnogo zelo lepih slik. Revija je interesentom pri uradu Velesejma brezplačno na razpolago.

— **Vinski vzorčni sejem pri Trh Farah.** Na Jurjevo, 21. t. m. se bo vršil pri Trh Farah, železniška postaja Rosalnice pri Metliki vinski sejem, ki bo nudil najboljša bela in črna belokranjska vina. Otvoritev sejma bo takoj po prihodu ljubljanskega vlaka ob 12. uri.

— **Zagrebski pomladni velesejem.** Danes dopoldne ob 11. se vrši v Zagrebu svečana otvoritev pomladnega velesejma, ki ima zaradi številne prireditve za posamezne panoge gospodarstva. Sejem obsega celiko avtomobilsko razstavo, razstavo kmetijskih strojev, razstavo perutnine, turistično razstavo, razstavo radijskih aparatov in gramofonov ter modno in reklamno revijo.

— **Konkurz je razglašen o imovini Matije Hutterja.** Trgovca v Kočevju (prvi zbor uvozkov pri krožnem sodišču v Novem mestu 4. maja, oglasitveni rok do 22. maja, ugotovitveni narok 4. junija).

— **Sanacija tržaške Banca Commerciale.** Trieste zaradi izgub pri insolventi Brunerjevega koncerna. Iz Trsta poročajo, da bo upravni svet tržaške Banca Commerciale Trieste predložil običnemu zboru delničarjev znižanje delniške glavice od 100 na 80 milijonov lir, z utemeljitvijo, da mora za sanacijo in kritje izgub pri insolventi Brunerjevega koncerna (Siema) ustvariti posebno rezervno od 20 milijonov lir. Upravni svet je v svoji bilančni seji tudi sklenil, da ne bo predlagal iz dobička za 1. 1928. nikake dividende. Sanacija se ima izvršiti na podlagi statusa, ki je bil sestavljen v marcu. Istočasno bo upravni svet predlagal popolno povišanje glavice na 100 milijonov lir, ki je zajamčeno po posebnem sindikatu.

— **Mednarodni kartel za baker je ponovno znižal ceno.** Glede na nadaljnjo rezerviranost konsoma je mednarodni kartel za baker ponovno znižal ceno bakra na 18,25 centa cif evropska luka. Od pred kratkim dosežene rekordne cene 24 in 3 osmine centa, je torej cena nazadovala za 26 %.

— **Razvoj češko-slovaške avtomobilske industrije.** Kakor poročajo iz Prage, se vršijo med Skodovimi in Ivornicami in znanim velepodjetjem Českomoravská pogajanja zaradi sporazuma glede programa za produkcijo avtomobilov in izloženja medsebojne konkurence. Skodove tovarnice so lani producirale že 4500 avtomobilov in bodo letos zvišale produkcijo na 10.000. Do iste višine namerava dvigniti produkcijo tudi Českomoravská, ki je lani izdelala okrog 5000 avtomobilov. Po realizaciji kooperacijskega dogovora nameravata obe tovarnici prihodnje leto dvigniti produkcijo na skupaj 30.000 avtomobilov. Izvoz češko-slovaških avtomob-

bilov je lani dosegel že 1550 voz, skoro za 50 % več kakor l. 1927.

— **Dobave.** Dne 30. t. m. se bo vršila pri direkciji državnega rudnika Kreka ponovna obertalna licitacija glede dobave razne gradbe vojnega rezervoarja. Dne 2. maja se bo vršila pri direkciji šim brodske imovne občine v Vinkovih licitacija glede dobave 6190 m³ drv. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Borze

19. aprila.

Na ljubljanski borzi je bil tudi danes devizni promet slab, ter je bilo le v devizah na Prago in Berlin nekaj več potrebe. Težji deviz se štali v glavnem nespremenjeni, le deviza na Berlin je nekoliko popustila. Privatna ponudba je bila nekoliko večja, ter je krila potrebe v devizah na Dunaj, Budimpešta, London, Newyork in Trst, dočim je ostalo potrebo krila Narodna banka.

Na zagrebškem elektnem tržišču je vojna škoda danes ponovno za malenkost popustila. Pri slabem prometu se je za aranzna trgovala po 423, za december pa po 453. Investicijsko je notirala 86,5 — 87,5 brez prometa, agrarne obveznice pa so bile zaključene po 54,5. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki le v Prastedion po 850, v Jugobanki po 84 in 85 in v Zemaljski po 140. Med industrijskimi vrednotami beležijo promet Slaveks po 100, Dubrovačka po 560 in Oceanija po 180. Trhovelska notira nespremenjeno 460 — 467,5.

Devize in valute

Ljubljana, Amsterdam 22,87, Berlin 13,483 — 13,5125 (13,4975), Budimpešta 9,9083 — 9,9383 (9,9233), Bruselj 7,9068, Cuh 1094,4 — 1097,4 (1095,9), Dunaj 7,9795 — 8,0095 (7,9945), London 27,94 — 27,674 (27,634), Newyork 56,72 — 56,92 (56,82), Pariz 222,38, Praga 168,04 — 168,84 (168,44), Trst 297,10 — 299,10 (298,10).

Zagreb, London 275,94 — 276,74, Newyork 56,72 — 56,92, Pariz 221,38 — 223,38, Milan 297,07 — 299,07, Cuh 1094,4 — 1097,4, Amsterdam 22,84 — 22,90, Berlin 13,4825 — 13,5125, Dunaj 7,9795 — 8,0095, Praga 168,04 — 168,84, Budimpešta 9,9083 — 9,9383.

Cuh, Zagreb 9,1275, London 25,21375, Newyork 519,55, Pariz 20,295, Milan 27,205, Berlin 123,11, Dunaj 72,95, Praga 15,3825, Bukarešta 3,0825, Budimpešta 90,515, Sofija 3,74875, Varšava 58,23.

Elektr.

Ljubljana, Celjska 158 den., Ljubljanska Kreditna 123 den., Prastediona 830 den., Kreditni vagon 170 den., Vevče 120 den., Ruse 250 — 260, Stavbna 50 den., Sešir 105 denar.

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda 423 — 424, kasa 422 — 424, za maj 427 do 428, za december 453,25 — 455, investicijsko 86,5 — 87,5, agrarne 54,5 — 54,75, bančne vrednote: Prastediona 850 — 855, Unionbanka 228 — 232, Kreditna 93 den., Sprska 147 den., Juzo 84 — 85, Narodna 8505 do 9000, Zemaljska 140 — 145, Poljo 15 — 15,25, ministrske vrednote: Gutmann 202 — 205, Slaveks 98 — 100, Slavonija 5 — 6, Drava 405 — 410, Isis 21 — 24, Vevče 125 den., Dubrovačka 560 — 565, Oceanija 175 — 185, Jadranska 625 bl., Sešerana 400 — 405, Union Osijek 180 — 190, Trhovle 460 do 467,5, Brod vagon 290 blago.

Beograd, Investicijsko 87 — 87,75, agrarne 54 — 55, Vojna škoda 420 — 422, za maj 425,5 — 426, Narodna banka 8500.

Blagovna tržišča

— **Ljubljanska blagovna borza (19. t. m.)** Les: Tendence nespremenjena. Zaključen je bil 1 vagon hrastovih podne. **Deželni pridelki:** Tendence nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slovenska) postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni, 80 kg; baška promptna po 290 — 292,5, za april po 295 — 297,5, za maj po 300 — 302,5; moka: 90%, teo Ljubljana, plač po prejemu po 415 — 420; koruza (slov. postaja, plač. 80 dni); laplatska, zacarinena, za maj po 322,5 do 325, za junij po 317,5 — 320, za julij-september po 310 — 312,5, baška, promptna po 317,5 — 320, za maj po 327,5 — 330; **ječmen:** baški, pomladni, 67,68 kg po 330 — 332,5; **oves:** baški, slov. postaja, navadna vozna po 295 — 300.

— **Mariborski svinjski sejem (18. t. m.)** Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 276 svinj in 2 kozi. Cene so znašale za kg žive teže 10 — 12,5 Din, za kg mrtve teže pa 16 do 17 Din. Kupčija je bila zelo živahna. Prodanih je bilo 150 svinj in 1 koza.

— **Novosadska blagovna borza (19. t. m.)** Tendence mlečna. Promet: 20 vag. pšenice, 4 vag. moka in 1 vag. otrobov. **Pšenica:** baška in baška polska 242,5 — 245; sremska 245 — 247,5; banaška, paritela Vršac 240 do 242,5. **Oves:** baški 240 — 245; banaški 237,5 — 240. **Koruz:** baška in banaška 257,5 — 262,5; sremska 260 — 262,5; baška za april 265 — 267,5, za junij 270 — 272,5. **Moka:** baška, slov. in slov. 340 — 350; 90% 330 — 330,5; 300 — 310. **Otrobi:** baški 18 do 182,5.

— **Dunajski borza za kmetijske proizvode (18. t. m.)** Glede na čvrste tendence na inozemskih tržiščih so ponudniki na dunajski borzi dvignili cene za 1—2 češko-slovaška vinarja. Promet v pšenici ni bil znaten. Uradni tečaj so ostali povsem nespremenjeni.

VREMENSKO POROČILO

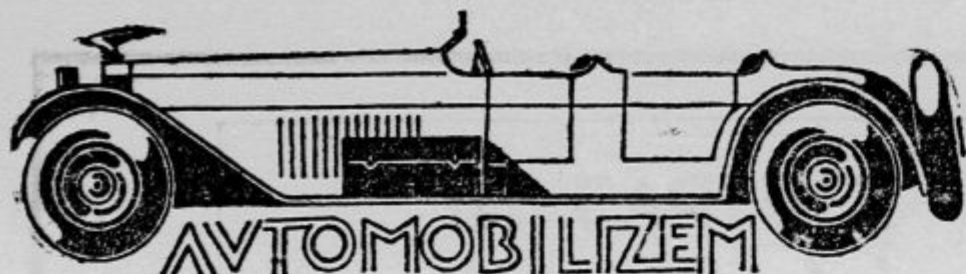
Meteorološki zavod v Ljubljani, 19. aprila 1929. Višina barometra 308,8 m.

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Smer vetra	Oblačn.	Padavine
Opazovanja							
Ljubljana		773,0	5	60	mirno		
Maribor		771,1	4	70	ESE 4	2	
Zagreb	8.	773,1	4	80	WSW 2	1	
Beograd		773,1	4	60	mirno	6	
Sarajevo		773,2	1	70	mirno	3	
Dubrovnik							
Skoplje	7.	773,3	3	60	mirno		
Split		770,6	9	40	NE 2	1	

Solnce vzhaja ob 5.10, zahaja ob 18.49, luna vzhaja ob 13.49, zahaja ob 3.47.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 18,5 C, najnižja 0,4 C.

Dunajski vremenski napoved za soboto: Toplo, precej jasno,

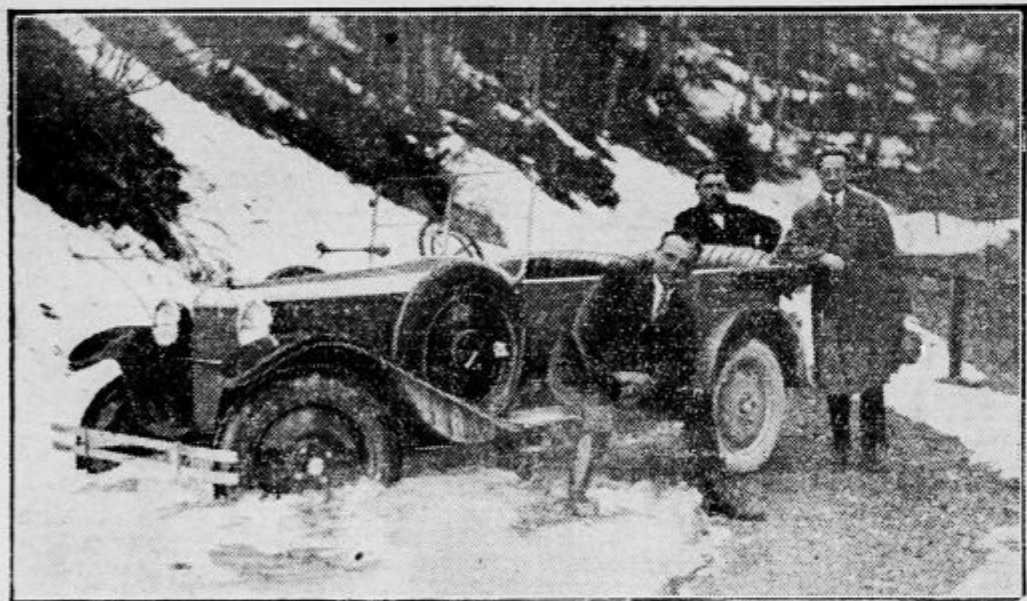
Tehnični del rubrike ureja avtomobilni oddelček Vauxhall Oil Company D. D.

Z malo Zbrojevko prvi letos na Ljubelju

Izvrstno uspela preizkušnja češkoslovaškega planinskega avtomobila

Zbrojevka je češkoslovaška državna tovarna orojja v Brnu. Zaposluje (po potrebi) 4000 do 6000 delavcev. Od 1. 1924. dalje gradi tovarna tudi male specialne avtomobile: motor je dvotakten, 1000 kub. cm, 418 PS. Čudovito preprosta je mašinerija, pravi ideal za one, ki nočejo imeti z motorjem, ventili, panami, nič opraviti. Prostorja je v mali Zbrojevki za štiri osebe. Vse je zgrajeno in opremljeno z enostavno smotrenostjo. »Zbrojevke« so se posebno izkazale v goratih pokrajinah Češkoslovaške. Da preizkusi njihovo uporabnost tudi

da že skopnel. Kje nekaj 20 m na dolgo in ob levem obronku nad 1 m visoko ga že leži na cesti. In še na par mestih dalje proti vrhu je cesta popolnoma zasuta. Predor z avtom je nemogoč. Se tank ne bi gladko zmagal te zapreke. Morali smo nazaj. Lagodno, kakor smo prej lezli navkreber, se zdaj po serpentinah vračamo zopet v dolino. Ta-le Ladislav Sedy mojstersko ravna z volanom. Preiskusi je že stotine avtomobilov najrazličnejših tip, prevozil najhujše evropske klanca, pa mu je mala Zbrojevka očitno najbolj pri srcu:

v Jugoslaviji in posebno se v naši planinski pokrajini, je vodstvo tovarne poslalo na turnejo svojega preizkušnega šoferja Ladislava Sedya, ki se je prošil četrtek jutraj podal na pot preko Dunaja. V petek popoldne je bil v Ljubljani in se je za prvo poizkušnjo pognal na Ljubljanski grad, kateri klanec je z drugo igranje zmagal. V nedeljo popoldne pa je mala Zbrojevka zdrčala po Celovski cesti na Gorenjsko — na Ljubeljo. Z izredno brzino (vozilec teče z lahko 80 km) smo bili kmalu v Trzinu in že smo se peli v prve ostre klanec. Serpentine proti Anketu smo vzeli tik ob levem robu: Zetka je držila kakor mlada srna proti Sv. Ani. Pred nasokom Ljubelja nas nujden finančni stražnik opozarja: Letos ste prvi. Pa je pod vrhom še nekaj plazovja, ne vem, če je že skopnelo.

In krenemo dalje, navkreber. Neverjetno vzdržno se plazila Zetka v enakomernem tempu proti vrhu. Tik ob robu jemlje najhujše zavoj. To gre kakor za vsakdanjo zabavo. Zbrojevka je čvrsta, žilava vztrajna in sigurna na najhujših serpentinah. Že smo zmagali. Ali — gromska strela: ravno na vrh ne moremo. V zadnjih kotanih pod sedlom je plazovje preko zime naslo na cesto cele kope snega. Kako je spodaj dejal finan. stražnik? Da je sneg mor-

Vztrajnostne vožnje

Če pregledamo nove programe raznih avtomobilskih tekem, opazimo, da se v zadnjem času prireja vztrajnostne vožnje v vedno večjem obsegu.

Naši čitatelji se gotovo že spominjajo našega poročila o zimski avtomobilski vožnji v Monte Carlo. Ta prirediteljev spada na vsak način med natečje preizkušnje za avtomobilsko konstrukcijo. Dejstvo, da so avtomobilski motorji delali nepretrgoma do 74 ur po najhujši zimi, vozeč po visokem snegu s povprečno hitrostjo 40 km na uro, je gotovo zopet dokazalo prednost avtomobila pred drugim prometnim sredstvom.

To vožnjo pa bo po svoji obsežnosti prekosila tura, ki jo že sedaj pripravlja nemški avtomobilski klub in ki se bo vršila v začetku prihodnjega leta. Namen te vožnje je, pokazati kaj vse lahko prenese potniški avto serijske fabrikacije na poti, dolgi rad 10.000 km.

Po načrtu, ki smo ga preleteli, bo tekmovalje mednarodno in bo proga vodila tudi skozi našo državo. Start vztrajnostne vožnje bo v Kölnu; odhod vodi pot skozi München, Zagreb, Beograd v Carigrad, kjer bo udeležencem dovoljen enodnevni odmor. Iz Carigrada vodi proga preko Bukarešte, Budimpešte, Dunaja, Varšave, Königsberga v. Reval, kjer se bodo oddčili avtomobilisti 24 ur. Odhod se prepelejo preko Finskega zaliva v Helsingfors. Iz Helsingforsa bo nadaljevala vožnja do Haparanda, najvišje severne točke na tej turi, preko Stockholma in Kopenhagena v Berlin, kjer jih bodo čakale težke pridobljene nagrade.

Projektna tekmovalna proga je dolga skoraj 10.200 km in vodi večinoma po cestah, ki so zelo slabe. Tekme se bodo lahko udeležili le serijski potniški avtomobili z nad 750 kub. centimetrov cilindrsko vsebino. V vsakem avtomobilu morajo biti dve osebi, ki se bosta menjali za volanom; vozača morata ostati na celi vožnji ista.

Klasifikacija se vrši na podlagi dosežene povprečne hitrosti, ki pri nobenem avtu in v nobeni etapi ne sme biti manjša kot 25 km na uro. Vsak tekmovalec si bo sicer lahko sam izbral progo med eno in drugo etapo, v poštev pa se bo vzela le najmanjša razdalja, ki se mora prevoziti v določenem času. Tako je n. pr. najkrajša proga iz Kölna do Münchena dolga 600 km in ako bi kak udeleženec ture vozil po drugi, daljši progi, bo vseeno moral prispeti v München 24 ur po startu. Ako bi kdo, brez ozira na dolžino proge rabil iz Kölna do Münchena več kakor 24 ur, bo izključen od nadaljnjega tekmovalanja. Ravnotako je maksimiran čas tudi v drugih etapah. Celo progo od 10 tisoč 200 km se bo moralo absolvirati v 456 urah.

Kot darila dobe vsi tekmovalci, ki prevozijo celo progo v določenem času in s povprečno hitrostjo 25 km na uro, zlat pokal, a vozači, ki se bodo udeležili ture kot zastopniki avtomobilskih tovarn, bodo častno nagrado. Razen glavnih daril, se bodo razdelile tudi manjše nagrade. Tako bodo n. pr.

— Prvič sem na Ljubelju. Zbrojevka ga je preizkusila že drugič. Lansko pomlad, veste, sta se z Zbrojevko prvič pognala preko vsega Ljubelja major Stohansl in dirkač Soffer... tisti, veste, ki se je nato v avgustu ubil pri dirki. Eh, kako ga je škoda!

Pripoveduje o njem in vodi avto, da se komaj zavemo: že smo zopet v dolini, v Trzinu. Ustavimo se kajpak pri Lončariu. Tržičani se zbirajo okrog male Zetke, ogledujejo enostaven motor in sodijo soglasno, da je takšne živalce kakor našaš za ljubeljske klanec.

V pičli uri smo bili iz Trziča v Ljubljani. Vožnja nas je nad vse zadovoljila. Gotovo bo Zbrojevka, ki je izrazito planinski avto, v Sloveniji in ostali Jugoslaviji našla svoje prijatelje in — kupce.

Iz Ljubljane se je odpeljal šofer Sedy proti Zagrebu in Beogradu. Za 14 dni je dolžna njegova preizkuševalna turneja po Jugoslaviji, v začetku maja pa se bo že udeležil dirke v Nemčiji (Nürburgring-Rennen), kjer bo čel državna tovarna tekmovala s svojo Zbrojevko, opremljeno s kompresorjem. Raven malih Zbrojevkih preizkusa tovarna pravkar nove mašine, tudi dvotaktna s 1000 kub. cm, toda s štirimi cilindri in kompresorjem.

dobili tekmovalci, ki prevozijo najmanj 6 etap, spominsko kolajno.

Ta vožnja bo, kakor je videti, mnogo težja, kakor vse dosedanje, ker bodo vozači in vozila s samo dvodnevnim počitkom na poti celih 19 dni.

V Švico ne smejo rumeni avtomobili. Rumena barva je pridržana pravica švicarskih potniških avtomobilov, ki imajo posebne ugodnosti na alpskih gorskih cestah. Da ne bi mogli zamenjati potne avtomobile z zasebnimi je švicarska vlada izdala posebne predpise, da rumeni avtomobili ne smejo na potne ceste.

Nov rekord. Na krožni progi Monthlery je Anglež Eldridge postavil nov rekord 24-urne avtomobilske vožnje. Ta vozač je prevozil s Chrysler-avtom v 24 urah 2.725 km ter tako potolkel dosedanj rekord vozača Boillola, ki je svojočasno prevozil v enem dnevu 2.614 km.

Ne največja, ampak najmanjša hitrost. Pred kratkim se je izročila avtomobilskemu prometu cesta iz Detroita v Pontiac, a obenem je izšel predpis, da se po tej cesti ne sme voziti z manjšo hitrostjo kakor 65 km na uro. Kdor bo vozil bolj počasi bo kaznovan.

Zenski šoferji na Angleškem. Angleška zveza avtomobilistov ima med svojimi člani 40.000 žensk s šofersko skušnjo.

General Motors na Angleškem. Concern General Motors, ki kontrolira že tri leta angleške tovarne avtomobilov Vauxhall, namerava povečati te tovarne in si tako še bolj utrditi postojanko na evropskem trgu.

Na Grškem se je število avtomobilov v teku zadnjega leta povečalo za 25 odstot-

kov. Danes je tam v prometu skoraj 17.000 avtomobilov. Na vsakega 377. prebivalca pride en avto. — V Bolgariji pride en avto na vsakega 2210. prebivalca; vsega skupaj je v Bolgariji okoli 2.300 avtomobilov.

Prometne razmere v Newyorku. V Newyorku je bilo v letu 1927, 850.000 avtomobilov, a lansko leto se je njunjski avtomobilski park povečal za daljnih 100.000 vozil. Za vzdrževanje prometnega reda na ulicah skrbi nad 3000 redarjev. Nad 3000 križišč je opremljeno s posebnimi signalnimi napravami, a vsa ta sredstva so nezadostna. Zdi se, da je rešitev avtomobilskega problema v Newyorku le na ta način mogoča, da se zgradi obsežna podzemeljska cestna mreža. Nekoliko takih projektov je že predloženih mestni upravi.

Iz Litije

— Koncert šmartenskega »Zvona«. V nedeljo je šmartenski koncert »Zvona« zopet potrdil dejstvo, kako močno je razvita pri nas pevska misel. »Zvonovega« koncerta se niso udeležili samo domačini, Litijčani in bližnji okoličani, nego so na prireditve prišli tudi Zagorjani, celokupen moški zbor trboveljskega »Zvona« in zastopniki Pevske župe iz Ljubljane. Sokolova dvorana je bila premajhna, da bi mogla sprejeti vso publiko med svoje stene. Prireditve v program sta znova uvrstila sloves šmartenske pevske družine, ki zaključuje letos že četrto desetletje svojega obstanka. Pod taktirko šol. upravitelja g. Maksa Lovačiča je izvajala močna pevska četa vse pesmi dovršeno, kolikor se da to s podeželskimi pevci sploh doseči. Najbolje so se odrezali z Adamičevim »Kresoale tri devojke«, Jerebovo »Pelin rožo« pa so morali ponavljati. Aplavz, ki ga je doživel »Pelin«, naj bo prisotnemu skladatelju v podžig, da za stavi še in še svoje spretno pero. Spored je obsegal več moških, ženskih in mešanih zborov, pestrost pa so povzdignili še solo in dvopevi samih domačih moči. S solo točkami so nastopili g. Tinček Mandelj, ki je prednašal Prohaskovo »Poslednjo moč«; gđ. Anica Podlogarjeva je zanela z občutkom Pavčičevo »Pastirico«, domači učiteljci gđ. Milica Grumova in g. Poljančeva pa sta morali Gerbičev dvopev »Pomladni klic« na navdušeno zahtevo publike ponoviti. Predsednik »Zvona« g. Ferdo Tomazin je pozdravil ob koncu številne prijatelje šmartenčanov; orisal je nadalje vse faze v zgodovini domačega zbora in je ugotovil lep uspeh svojega članstva. Po gloubko zasnovanem govoru g. Tomazina je spregovoril še v imenu Ljubljanske pevske župe g. Premelj, ki je čestital Zvonu kot njegov bivši pevovodja k lepemu uspehu. K zaključku naj omenim samo to: »Zvon« ima zelo pridno pevsko družino, ki jo trdno družijo veselje do lepe slovenske pesmi. Vemo, da bomo čuli po zaslugi g. Lovačiča ob bližnji proslavi štiridesetletnice

»Zvona« zopet tako pester spored, in da bi zdramil ta koncert tudi našo litijsko »Lipo« k življenju. Po koncertu se je razvila živahna zabava, h kateri so pripomogli posebno Mollovi pevci iz Trbovelj, ki so utrdili svoj dober sloves. Za deželo, kjer so tako lepe kulturne prireditve redke, je bila prireditve vsekakor velik dogodek. Le dajte nam še več takih! — nč. —

Iz Hrastnika

h. Električna razsvetljava na kolodvoru v Hrastniku. Električna razsvetljava na kolodvoru se je ponovno obetala že takrat, ko je isto dobila zagorska postaja. Od takrat se ta zadeva ni več resno pretresala. Električna razsvetljava je za varnost potnikov ogromne važnosti pri tako velikem prometu kakor je v Hrastniku. Ker je elektrika že napeljana do skladišča na kolodvoru, ni velikih zaprek za razsvetljava na kolodvoru. V kolodvorskem posloju je nastanjena tudi pošta, ki nima zadostne razsvetljave v temnih prostorih.

h. Ureditve sel. e pošte pri rudniku. Dostava pošte pri rudniku se ni urejena. En sam pismonoša mora dostavljati vso pošto nad eno uro oddaljenemu okolišču. Dopoldne dostavlja pošto le do Roša, kar mora opoldne k vlakom, da odpremi pošto, popoldne pa šele dostavlja pri rudniku. Selska dostava pri rudniku ima največ ljudi, a nim se pošta vsled tega redno dostavlja in morajo »tranke« včasih same urejati na rosti. Poštna direkcija je sicer obljubila drugo pismonošo, a ga še ni poslala. Prošnjo za nastavitve »ismo« nože je vložil rudar Rudolf Jarc, ki je že bil svoječasno v sel. e dostavi pri rudniku. Ker je bil zanesljiv in že pozna dobro okoliš in posamezne stranke, želi prebivalstvo nje »ovratek«.

h. Občni zbor Glasbenega društva v Hrastniku je bil pred dnevi v Narodnem domu. Agilni pevovodja g. Čander je obširno poročal o društvenem delovanju tekom 10 let. Glasbeno društvo je priredilo v tem času 9 lepo uspešnih koncertov in več iger s spremljevanjem petja in orkestra. Pred ustanovitvijo Glasbenega društva leta 1919 je delovalo v Hrastniku že več pevskih zborov, ki pa niso zasledovali zgolj umetniškega cilja, temveč tudi politične smotre. Zato so se ti zbori kmalu razbili. L. 1919. pa se je ustanovilo sedanjje Glasbeno društvo z namenom, razširiti zgolj glasbeno umetnost med ljudstvom. Vendar stalež članstva ni bil nikoli tako tabilen, da bi se mogli udeležiti teke »Zveze pevskih društev« v Ljubljani. Stanje članstva se je gibalo od 50 — 70. Sklenilo se je proslaviti 10letnico Glasbenega društva na svečan način. Zato se vabijo novi pevci, posebno basisti k sodelovanju. Z malimi spremembami je izvolil občni zbor dosedanj odbor z g. inž. Persogio na čelu.

Iz Kostanjevice

o— Davčni urad se je preselil k davčni upravi v Krško. Prizadeto je s tem predvsem kmetsko ljudstvo, ki ima zdaj tako daleč do evidenčnih map in davčnih informacij. Občine Kostanjevica, St. Jernej in Sv. Križ bodo morale ponovno intervenirati za vrnitev tega urada v Kostanjevico. In sicer tako dolgo, da bodo uslišane.

o— Železniški odbor za zgradbo proge Brežice-Nov mesto, ki je bil izvoljen pred enim letom v Kostanjevici, še ni dosedaj imel nobene seje. Zato je upati, da bo to vprašanje rešila vojaška oblast, ki je gotovo zainteresirana na zgradbi te velevažne železnice. — Zaradi lepšega pa bi bilo vseeno koristno, ako bi se poklicani civilni zastopniki krške doline vsaj formalno gani in čimprej podali javno poročilo o svojem »delovanju«.

o— Gradba ceste Kostanjevica-Oštrca napreduje z vsakim dnem in se tvrdka »Slograd« resno trudi, da bi se cesta dogradila vsaj do konca julija t. l. Obenem je

upati, da bo tej tvrdki poverjena gradba podaljšanja te ceste do Črneče vasi, katera bi bila na ta način tudi gotova do letošnje jeseni. Od Črneče vasi bi bilo potem do hrvaške meje okoli 6 km. katera proga bi prišla potem drugo leto na vrsto. To je želeti tudi radi tega, ker se tudi na hrvaški strani na Zumberku že gradi cestna proga Jastrebarsko-Sv. Ana-Budinjak, od koder bi se potem podaljšala cesta do slovenske meje. Na ta način bi bila tudi vzhodna Dolenjska zvezana s hrvaškimi središči Jastrebarsko in Karlovac ter bi se obenem odprla ugodna zveza do krške doline, kamor že od nekdaj teži vse prebivalstvo mejnega Zumberka in stare vojaške granice. V Kostanjevici bi s tem nastalo lepo gospodarsko središče in namesto sejmicev bi dobili potem potene letne sejme.

o— »Društvo za tujski promet« se bo ustanovilo takoj, ko dospe potrjena društvena pravila, ki so bila poslana na veliko županstvo. Toliko v obvestilo na razna vprašanja.

Novosti Šentjakobske knjižnice v Ljubljani

Priobčuje knjižničar Matija Rodé.

Nadaljevanje.

Zavertnik J.: Ameriški Slovenci. 4418 r. Gautier T.: Mademoiselle de Maupin. Ljubljani roman. 1150 h. Grey Z.: Duginim tragom. Roman. 1149 h. Stanley H. M.: Prvo putovanje na Kongo. 1152 h. Anet C.: Arjana, mlada Rusinja. 1153 h. Saponaro M.: Fiorella. Ljubljana idila. 1154 h. Zagorska Ružica: Pobjeda ljubavi. Roman. 1147 h. Senoa A.: Kletva. Hist. roman. 1140 h. Wallace L.: Princ od Indije i osvojenje Carigrada. Roman. 1138 h. Finžgar F. S. (R. Linhart): Pod svobodnim sluncem. Roman. 534 č. Kraigher A. (B. Vybiral): Kontrolor Škrobar. Roman. 535-36 č. Fielding A.: Záhada rodiny Charterisovy. Roman. 537 č. Renard M.: Modré nebezpečí. 538 č. Tajemství Richarda Cirugna. Roman. 539 č. Janson G.: Zápletka s Costa Negrou. Dobrodružný román. 540 č. Duse A. S.: Hadí tajemství. Roman. 541 č. Wells H. G.: Christina Albertas Vater. Roman. 10559 n. Ulitz A.: Aufruhr der Kinder. Roman. 10560 n. Kesten S.: Ein ausschweifender Mensch. Roman. 10561 n. Rohmer S.: Die gelbe Kralle. Roman. 10562 n. Rövaag O. E.: Das Schweigen der Prärie. Eine Sage. 10563 n. Flake O.: Es ist Zeit... Roman. 10564 n. Mazur P. M.: Der Reichtum Amerikas. Seine Ursachen und Folgen. 10565 n. Hartwig M.: Das Weib ist ein Nichts. Roman. 10566 n. Dreissig neue Erzähler des neuen Russland. 10569 n. Watzlick H.: Dämmervolk. Spukhafte Erzählungen. 10568 n. Queux W. le: S. O. S. Ein Notschrei aus dem Aether. 10553 n. Conrad J.: Freya von den sieben Inseln. 10552 n. Flake O.: Die erotische Freiheit. 10031 n. Scheff W.: Im Tal des Schweigens. 10047 n. Das weisse Spiel. Roman. 10056 n.

Potrtim srcem javljamo v svojem ter v imenu vseh sorodnikov, da je naš predobri in skrbni oče, stari oče, brat, stric in svak, gospod

Franc Gregorič

posestnik in meščan v Krškem

po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere v 77. letu starosti izdihnil svojo preblogo dušo.

Truplo nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 21. aprila ob 4. popoldne položeno v rodbinsko grobnico na mestnem pokopališču v Krškem k večnemu počitku. Svete maše zadošnice se bodo brale v raznih cerkvah. Preblegega pokojnika priporočamo v blag spomin.

V Krškem, dne 19. aprila 1929.

Poldi baronica Lazzarini rojena Gregorič, hči, Ivo Gregorič, ravnatelj Narodne banke, brat, Nina Klein rojena Gregorič, sestra, Henrik in Franc, vnuka.

V globoki žalosti naznanjamo prežalostno vest, da je naš predobri soprog, oče, brat, svak, stric, gospod

Hugo Ledl

gostilničar, pekovski mojster in posestnik

v četrtek, 18. t. m. ob pol 8. zvečer po kratki, mučni bolezni, Božjo vdanje preminul.

Pogreb blagega pokojnika bo v soboto, 20. t. m. ob 5. popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. maše zadošnice se bodo brale v ponedeljek, 22. t. m. ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi.

Vojnik, 18. aprila 1929.

KRISTINA LEDL roj. FISCHER, soproga; ANA, HUGO, HILDA, otroci; HANS LEDL, arhitekt, brat; SUZANA LEDL roj. SKAZA, svakinja; DAGMAR, nečakinja; HANSI, nečak.

— Halo, halo, pustite me za Boga...

Naročila in vse dopise, ličilo se malih oglasov, je poslati na Oglasi od daleč Jutra, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Vse pristojebine se uparja ličilo se malih oglasov, se cer se oglasi ne priobčajo. Čekovni račun pošilja kra- nica Ljubljana, št. 11842

Mali oglasi, ki služijo v poročevalno in ročaj- ne namene obdrževanja vaka beseda 50 par - Naj- manjši znesek Din 5 - Pristojbina za sifro Din 3-

ženske, dopisovanja in oglasi trgovskega ali- reklamnega značaja vaka beseda Din 10 - Naj- manjši znesek Din 10 - Pristojbina za sifro Din 5-

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.- Za naslove kličite telef. števil. 3492, 2492 ter ekspozituro v šiški telef. števil. 3203.

Službe dobi

Dekle za vse

veščo tudi nekoliko kuhar, sprejemne majhna, fina obla- telj v goskemu kraju. Po- nudi na naslov: Inženjer Kladi, Delnice. 10477

Pekovski pomočnik

prejemne 18-20 let, pri- den in zanesljiv, predvsem pa trezen, dobi takoj služ- bo. - Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Pekovski pomočnik«. 10475

Vajenka

sprejemne v delnično tr- govino z vso oskrbo, vse drugo po dogovoru. Re- flikira se samo na pošte- no, katere imajo vsejelo do trgovine. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Postena 104«. 10468

Učenka za trgovino

z mešanico blagov na de- želi (Gorenjsko) sprejemne. Bili mora močna in zdra- va, predvsem pa je dobra vzgoja in poštenost. Oskrba vsa v hiši - Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 10457

Pekovskega učenca

in več raznašalcev pečiva sprejemne. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Pekarska«. 10480

Prodajalka

dobro izurjeno sprejemne v trgovino z mešanico blagov na deželni. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 10457

Konfektionarka

za pletenice, vajeno in- terloko otroja, dobro in pri- no sprejme Kraševce, St. Vid pri Sili. 10446

Kuharico

prevodno in samostojno lačen k trilateral družini. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Pridna in vestna«. 10388

Več sto tesarjev in gozdnih delavcev

proti dobri plači sprejme takoj za vse leto Ivan Veršec, Bistra kraj Zagre- va. 10338

Žensko osobje

kuharice, sobarice, dekleta za vse, prodajalke, naka- rnice in uradnice na hitreje namešča v Beogradu in v provinci. Zaveda danje Stenja Vase Carapica 6 - Beograd. 10673

Kot rejenko

(tudi otroci) sprejemne so- lonobezno dekline. Po- nudi na oglasni oddelku »Jutra« pod »Fina družina brez otrok«. 10376

Kroji pomočnike ali mojstre

za veliko moško in dam- sko delo sprejme takoj Alojzij Pavlin, Ljubljana, Kongresni trg št. 5. 10592

Trg. pomočnika

televizijska - z večletno prakso, agilnega prodajal- ca, izurjenega tudi v kote- sarskih delih, sprejme tak- oje trgovina z železnic. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Železnice«. 10380

Izučene kopače

neozmenjene sprejme premo- govin v Hrvaški. Pisme- ne ponudbe pod sifro »Ka- pač K-1123« na Interkom d. d., Zagreb, Marova 38. 10463

Fotografskega poslovdjo

lačen za otvoritev podru- nje v Kranju. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Foto«. 10509

G. Th. Rotman:

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

14. Lop! je uselak dežnik - po svetiljki, da- se je še tisti mah zvenekataje sesula na kose.

Gospodinj

sprejme gospod na deželi. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Z navedbo zahtev«. 10585

Učenca

z mešanico blagov sprejemne takoj v trgovino z mešanico blagov. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Učenca«. 10574

Črkoslikar.

pomočnika sprejme v stalno službo Franc Ambrožič, Maribor, Grajska ulica 2. 10532

Dekle

predvsem za kuhinjska in hišna dela, sprejemne takoj v stalno službo, Ljubljana, Kozina, in mesarija v Kozinu. 10568

Pisarniško moč

začetnica, sprejemne. Last- norstvo pisane ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Pisarniška moč 33«. 10536

Pekovskega učenca

z vso skrbjo sprejme takoj v kramar na Jesenicah. Na- slov mora zdrav, krepak in pošten. 10573

Čevliar, pomočnika

za boljša dela ter vajenka sprejme takoj Ivan Brod- nik, Videm 43. Dobropla. 10582

2 spretni izrezki

sprejme salon Navisnik v Ljubljani. 10536

Dekle

zanesljivo in pošteno, ki zna opravljati v vsa hišna dela, sprejme takoj v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Čedna«. 10632

Služkinjo

Primorko išče majhna družina iz Istre krajja. Po- nudi na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Gerice«. 10533

Perfektno šiviljo

v samostojnem delu finih damskih toalet išče za to- kajo prvotnost modni atel- je v Ljubljani. Zadevne izključno: plača po dogo- voru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 10610

Plačilni natak

z kaviro, dobi službo v večji restavraciji v Mariboru. Pismene ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Natak«. 10678

Prvovrstne potnike

in krajevne zastopnike za prodajo 2 1/2 % obz. Ratne štete in ostanitih slik na platnu 50 % provizije, ki se takoj kasira in s fiksnim plačilo do 2000 Din. Ponudbe z znanjko za 1 Din na tržilo 8. Rajčič, Zagreb, Ilica 47. 10486

Agente

za prvotnost konumani premet, majhna kolekcija, sprejemne takoj. Gospod- ki stalno obiskujejo spe- cializirane trgovine na de- želi, imajo prednost. Angli- jano-levensko petrolej, Ljubljana, Miklošičeva cesta 14. 10632

Brivski pomočnik

dobro delavec in izurjen budi Steuer, išče mesto. Nastopi po dogovoru. Cenj. ponudbe na naslov: Brivski, pri Holju, Brezice. 10578

Brivski pomočnik

majši dober delavec, išče mesto. Nastopi po dogo- voru. Cenj. ponudbe na naslov: Brivski, pri Holju, Brezice. 10579

Dekle

ki zna dobro šivati, gre kot natakara. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 10559

Natakara

zmožno 5-10.000 Din kv- elije, kateri se da ugodno dohodke, sprejemne takoj v gostilno. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 10561

Natakara

simpatična in izveščana, želi takoj prenesti službo. Cenj. ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Pridna 2020«. 10626

Gospodična

prejme vasko pisarniško delo v večernih urah, ali- ca vzame tudi na dom. - Izurjena strojelepa. Po- nudi na oglasni oddelku »Jutra« pod značko »Delo na doma«. 10511

Izučena šivilja

stara 18 let, želi službo pri boljši družini kot sobarica in pomočnica v kuhinji. - Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 10647

Krojaški pomočnik

ki dela velike in male ko- se, želi službo v boljši de- lavnici. Naslov se izve v be- nini na Sv. Petra cesti št. 44. 10636

Hišno administracijo

prejme starejša privatna uradnica - proti prostemu stanovanju. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Postena 461«. 10461

Iščem osebo

za razpečevanje na deželi vsaki hiši potrebna pred- meta. Dnevni zaslužek 100 Din. Zahtevki stalen. Po- treben kapital 1000 Din. - Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 10529

Mladenič

31 let star, vojaški prost, brez ereditet, skrajno obu- pan, prosti dobroščne de- lovalce, da bi ga kdo vzel v službo in s tem re- šil obupa. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Skrajna sila«. 10679

Mesto družabnice ali vzgojiteljice

želi gospodična iz dobre hiše, ki igra dobro klavir. 10529

2 DIN

da se mu po pošti pošlje naslove od malih oglasov ali sploh, ko infor- macijo, naj ne pozabi priložiti v znakah, ker bi sicer ne prejel odgovora. Oglasni oddelku »JUTRA«

Profesor

ponudbe v popoldanskih in večernih urah nemščino. - Prevzame tudi inštrukcije za vse predmete. Ponudbe pod »Jutro« na oglasni oddelku »Jutra«. 10482

Praktičen pouk

v damskem krojaštvu za gospe in gospodične, z iz- veščevanjem lastne gartorbe. Močni atelje M. Sare, Miklošičeva cesta. 10612

Italijansčino

ponudben in dajati konver- zacijo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Italijansčino«. 10659

Plačilna natakara

z značkami, želi mesto v boljši gostilni ali v kakem letovišču. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 10563

Pisarniško službo

išče mlad primorski rojak, več vseh pisarniških po- slov v bedi je zaslužka najino potreben. Ponudbe pod »H.F.« na oglasni oddelku »Jutra«. 10589

Prodajalka

želi mesto v trgovini me- šanega blaga, za takoj ali kmalu. Zaveza se 2 meseca brezplačno. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Postena 57«. 10537

Mesarski pomočnik

želi službo za takoj. Poš- tane, Gradisce 3, posta Pezica pri Mariboru. 10536

Pekovski pomočnik

zredljivi let, miren in tre- zen, išče službo v majši delavnici - tudi za skupno delo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 10565

Prodajalka

izučena mešana stroka, želi 15. posteno prenesti me- šano. Cenjene ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Postena in solidna prodajal- ca«. 10564

Brivski pomočnik

dobro delavec in izurjen budi Steuer, išče mesto. Nastopi po dogovoru. Cenj. ponudbe na naslov: Brivski, pri Holju, Brezice. 10578

Brivski pomočnik

majši dober delavec, išče mesto. Nastopi po dogo- voru. Cenj. ponudbe na naslov: Brivski, pri Holju, Brezice. 10579

Dekle

ki zna dobro šivati, gre kot natakara. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 10559

Natakara

zmožno 5-10.000 Din kv- elije, kateri se da ugodno dohodke, sprejemne takoj v gostilno. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 10561

Natakara

simpatična in izveščana, želi takoj prenesti službo. Cenj. ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Pridna 2020«. 10626

Gospodična

prejme vasko pisarniško delo v večernih urah, ali- ca vzame tudi na dom. - Izurjena strojelepa. Po- nudi na oglasni oddelku »Jutra« pod značko »Delo na doma«. 10511

Izučena šivilja

stara 18 let, želi službo pri boljši družini kot sobarica in pomočnica v kuhinji. - Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 10647

Krojaški pomočnik

ki dela velike in male ko- se, želi službo v boljši de- lavnici. Naslov se izve v be- nini na Sv. Petra cesti št. 44. 10636

Mladenič

31 let star, vojaški prost, brez ereditet, skrajno obu- pan, prosti dobroščne de- lovalce, da bi ga kdo vzel v službo in s tem re- šil obupa. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Skrajna sila«. 10679

Mesto družabnice ali vzgojiteljice

želi gospodična iz dobre hiše, ki igra dobro klavir. 10529

2 DIN

da se mu po pošti pošlje naslove od malih oglasov ali sploh, ko infor- macijo, naj ne pozabi priložiti v znakah, ker bi sicer ne prejel odgovora. Oglasni oddelku »JUTRA«

Profesor

ponudbe v popoldanskih in večernih urah nemščino. - Prevzame tudi inštrukcije za vse predmete. Ponudbe pod »Jutro« na oglasni oddelku »Jutra«. 10482

Praktičen pouk

v damskem krojaštvu za gospe in gospodične, z iz- veščevanjem lastne gartorbe. Močni atelje M. Sare, Miklošičeva cesta. 10612

Italijansčino

ponudben in dajati konver- zacijo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Italijansčino«. 10659

Plačilna natakara

z značkami, želi mesto v boljši gostilni ali v kakem letovišču. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 10563

Pisarniško službo

išče mlad primorski rojak, več vseh pisarniških po- slov v bedi je zaslužka najino potreben. Ponudbe pod »H.F.« na oglasni oddelku »Jutra«. 10589

Prodajalka

želi mesto v trgovini me- šanega blaga, za takoj ali kmalu. Zaveza se 2 meseca brezplačno. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Postena 57«. 10537

Mesarski pomočnik

želi službo za takoj. Poš- tane, Gradisce 3, posta Pezica pri Mariboru. 10536

Pekovski pomočnik

zredljivi let, miren in tre- zen, išče službo v majši delavnici - tudi za skupno delo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 10565

Prodajalka

izučena mešana stroka, želi 15. posteno prenesti me- šano. Cenjene ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Postena in solidna prodajal- ca«. 10564

Brivski pomočnik

dobro delavec in izurjen budi Steuer, išče mesto. Nastopi po dogovoru. Cenj. ponudbe na naslov: Brivski, pri Holju, Brezice. 10578

Brivski pomočnik

majši dober delavec, išče mesto. Nastopi po dogo- voru. Cenj. ponudbe na naslov: Brivski, pri Holju, Brezice. 10579

Dekle

ki zna dobro šivati, gre kot natakara. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 10559

Natakara

zmožno 5-10.000 Din kv- elije, kateri se da ugodno dohodke, sprejemne takoj v gostilno.

Michel Zévaco:

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

Namestu oborožencev, ki jih je pričakoval, je Pardaillan zagledal, kako je skozi odprtino v tlaku prišel Chico!

»Pritlikavec!« je zamrmral ves osupel. »Ali je sam? Česa neki šče tod?«

In kakor v odgovor je Chico prav tisti mah glasno vzdihnil: »Hvala Bogu, doma smo!«

»Doma?« je začuden pomislil Pardaillan. »Menda ne spi v tej grobnici?«

Prestal se je zanimati za ploščo, ki se je zaprla sama od sebe. Premislil se je bil. Njegove oči so se zdaj nepremično upirale v Chica.

»Kaj vraga dela tu?« je ugibal. Chico, ki se v svoji veliki neopreznosti ni ozrl, je odprl vrata svojega brloga, če jih smemo tako imenovati, in si prižgal svečo.

»Na,« se je zavzel Pardaillan. »evo, temu pravi doma! Zlodej naj me vzame, če bi bil kdaj odkril skrivnost teh brlogov in dolbin! A našega možička si bo treba bliže ogledati.«

Da bi bila mera njegove neopreznosti polna, je pustil Chico tudi svoja lastna vrata odprta. Pardaillan se je plazeč približal votlini in radovedno pogledal vanjo. Nehote ga je prevzelo občudovanje sprčo iznajdljivosti malega človeka, ki je bil tako udobno »premil svoj podzemeljski stan.«

»Siromak!« je sočutno pomislil vitez. »Ali je mogoče, da mora človeško bitje kakor žival prebivati v tem brlogu, samo zato, ker

105

je šibko in zapuščeno?«

Ob tej sočutni ganjenosti je Pardaillan docela pozabil svoje nezaupanje do pritlikavca, ki ga je imel na sumu, da ga je pomagal spraviti v ta klavni položaj. Slišal je samo še glas usmilenja, ki se je budilo v njem ob pogledu na ubogo razdedinjeno bitje.

Pritlikavec je bil sedel za svojo mizo in se obrnil s hrbtom proti odprtini, skozi katero ga je Pardaillan opazoval. Sicer pa ni Chico ni malce slutil, da je razen njega še kdo v podzemlju.

Ko je nekaj časa zamišljen sedel za mizo, je segel po možnjici in jo izpraznil predse.

»Vraga,« je pomislil Pardaillan, ko je začel žvenketanje zlatnikov, »ta beraček je bogat kakor knez. Odkod neki ima toliko zlata?«

In Chico je zamrmral, kakor bi hotel ustreči njegovi radovednosti:

»Pet tisoč liver, ne več, ne manj. Princeza se ni zlagala.«

»Čedalje bolj,« je rekel Pardaillan sam pri sebi. »Zlato presiplje in s princesami se pozna.«

Tedajci pa mu je šinila v glavo taka misel, da mu je oko mahoma zažarelo od gneva.

»Kakšno budalo sem! Princeza je Favsta in to zlato je cena moje krvi... Zaradi teh zlatnikov me je pokveka zvalil v zasedo. Pritlikavec je spravil zlato v možnjo in jo trdno zavezal. Nato je šel k svoji skrinji, vzal iz nje pest srebrnjakov in jih položil na mizo. Naposled je izpraznil možniček, ki ga je bil dobil od Torera, in glasno prešel njegovo vsebino.

»Pet tisoč en sto liver in nekaj realov,« je dejal. Stal je pri mizi in Pardaillan ga je lahko opazoval s strani.

»Potrt je videti,« je pomislil vitez. »A pet tisoč liver so vendar le čedni denarji. Pa ne da bi bil skopuh?«

»Bogat sem, bogat!« je mrko zamrmral Chico. Nato pa je sr-

ditto dodal: »Čemu mi bo vse to bogastvo? Juana me ne bo nikoli marala, ker ljubi tega prekletega Francoza!«

»Oho!« je vzdihnil Pardaillan sam pri sebi. »To pa ni kar si bodi. Chico ni skopuh... zaljubljen je in povrh še ljubosumen. Ubogi človeček!«

»In Francoz je mrtev!« je nadleževal Chico.

»Mrtev sem? Kakopak! Neverjetno, koliko ljudi bi me radih videlo zabitega moj štiri deske!«

»Kaj naj napravim z vsem tem?... Ker Juane ne morem dobiti, ji bom kupoval za te denarje darila. Kako lepa bo moja Juana in kako srečna!«

Chicov obraz je kar zažarel. Toda njegova radost je kmalu ponehala.

»Ne,« je zastokal, »niti tega veselja ne smem imeti. Juana bi se čudila, če bi videla, da trošim zanjo toliko denarja. Morda bi celo uganila vzrok mojega bogastva. Zapodila bi me, v obraz bi mi vrgla moje darove in me opsovala z morilecem. Ne, to zlato je prekleto, kupljeno je za kri, ne morem ga porabiti ne zase ne za bitje, ki mi je drago... Zaman sem storil zločin!«

Togotno je udaril po možnji, da se je zvalila z mize. »Glej, glej!« je dejal Pardaillan in oko se mu je zaškrilo. »Ta možiček ni čisto napačen človek!«

Chico je razburjeno begal po svojem brlogu. Z nagrbnjenim čelom in stisnjenimi obrvmi je obstal pred odprtino in zamrmral:

»Morilec sem, prav je povedala Juana!... Brez mene Francoz ne bi bil mrtev. Tako je, kakor da sem ga sam umoril... In nisem pomislil na to! Ljubosumnost me je delala močnega in slepega, a zdaj me je sanega sebe groza!...«

Pardaillanu ni ušla niti besedica tega samogovora.

»A Francoz morda niti ni mrtev!« je zjajal povzel pritlikavec.

ŠOFER

izkušen mehanik, trezen, siguran vozač, ki se razume v popraviljanje ameriške tipe.

se sprejme s 15. majem za tovorni in luksuzni avto.

Ponudbe je poslati na oglasni oddelček »Jutra« pod »Stalna služba na Gošenjskem«. 5357

Gledališke odre

opozarjamo na ljudsko igro

Rokovniači

spisal Fr. Govekar III. Izdaja. Broširana knjiga velja Din 20.—

Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN je mast

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavni skladišča

M. Hrnjak

lekarnar — Sisak

Redka prilika!

Brehms Tierleben. Obliki nank o živalstvu — Četrta (poslednja) velika izdaja — 13 zvezkov v polusnuju z številnimi slikami samo Din 2500.— namesto novo preko Din 4000.—

Ullstein: Weltgeschichte. Izdaja Pflug-Hartung z številnimi slikami. — Nova izdaja, 6 zvezkov v polusnuju, samo Din 2000.— namesto novo preko Din 3500.—

Meyer: Kleines Konversations-Lexikon, sedma, popolnoma na novo obdelana izdaja v 6 zvezkih, komol. z mnogimi slikami, samo Din 1680.— namesto novo preko Din 3000.—

Vsa navedena dela so skoro nova in v originalnih ovojih.

Velika zaloga antikvarčnih, dobro ohranjenih, znanstvenih in poljudnih knjig v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. — Zaloga izbranih muzikalij.

Zbirke kot n. pr. »Aus Natur & Geisteswelt« vsak zvezek v platnu Din 14.—, novo Din 28.— do 42.—

Göschel, vsak zvezek kart. Din 9.—; v platnu Din 10.—, novo Din 15.— do 22.50.

Reclam številka Din 2.—, novo Din 6.—

Na ogled vabi: HERMAN HROVAT, knjižničarstvo in papirna trgovina, antikvarijat, LJUBLJANA, Pražakova 15. 5362

Prostovoljna dražba dvih hiš

v Hradskega vasi (pod Golovcem) se vrši dne 24. aprila 1929 ob 3. uri popoldne.

1. Hiša št. 38. Pritlična, priročna za mesarja-prekajevalca. V hiši se nahaja: Stanovanje, prekajevalnica, vrt in dvorišče.

2. Hiša št. 40. Lepa v dobrem stanju s prav udobnim stanovanjem. V pritličju 2 skladišči. 1 jeh in pol legega vrta in gozda. Pripravno za gostilničarja ali zasebnika.

Pojasnili daje Ivan Čejne, gostilničar na Vidovdanski cesti št. 24 in na dan dražbe na licu mesta. 5298

Samostojno književodkinjo ali književodjo

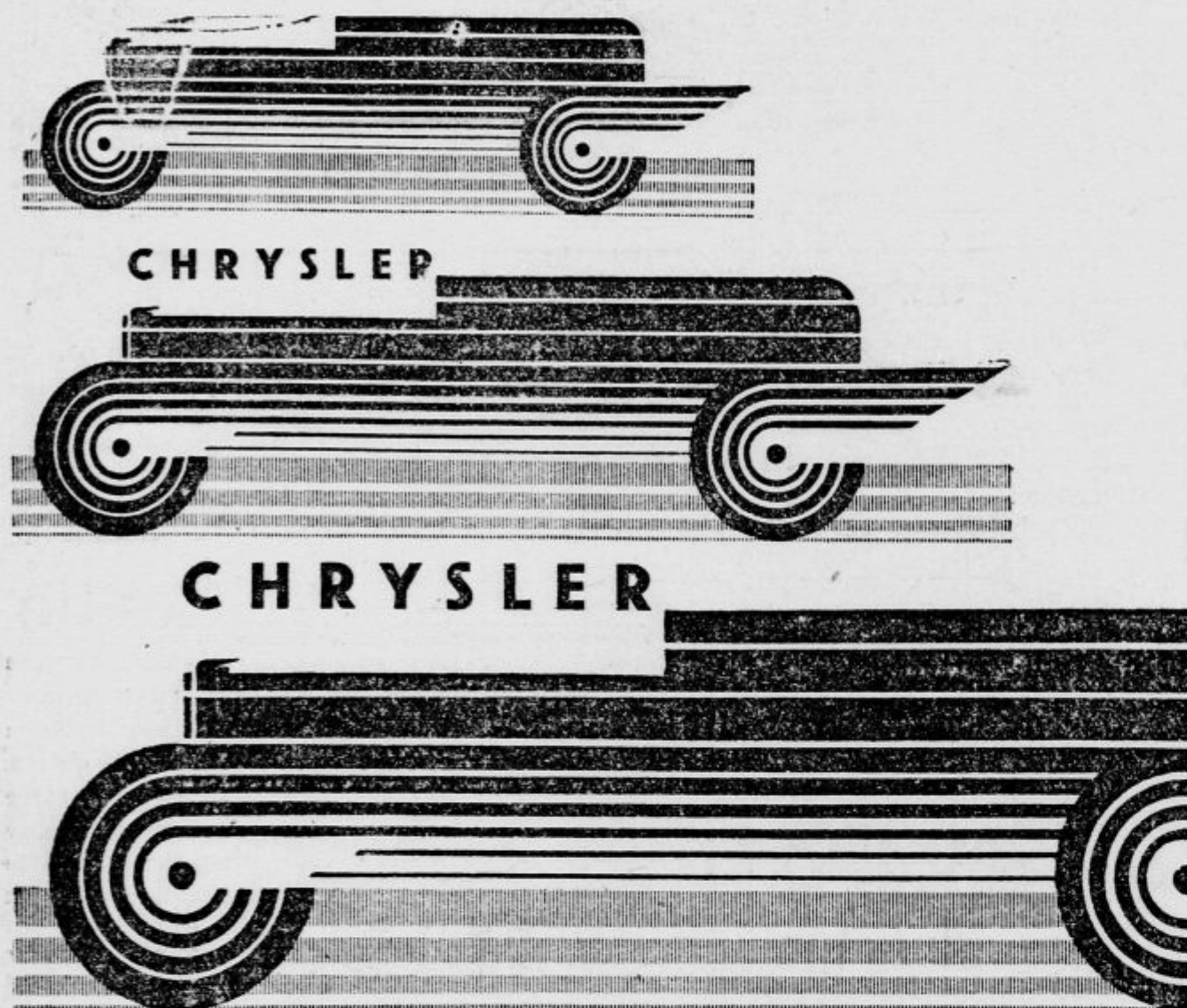
verzirano v dvostavnem književodstvu, bilancistinja, z večjetno prakso, resno moč.

spreme ve elrgovina v Ljubljani

Ponudbe s točnimi navedbami o dosedanjem službovanju in z litemkom plače pod »Vesna književodinja« na oglasni oddelček »Jutra«. 5347

Kder oglašuje, ta napreduje!

Kdor je nezadovoljen s svojim kruhom ali pecivom, naj poskusi peči z **Jugobanaf-patent-moko** pa bo takoj nadvse zadovoljen!

CHRYSLER

65

Trije veliki tipi 6 cilindrskih Chrysler-jevih voz. Chrysler Imperial je od vseh Chrysler-jev največji. Chrysler '75' je od vseh Chrysler-jev najpriljubljenejši. Chrysler '65' je 6 cilindrski Chrysler, ki je zelo poceni. Vsi vozovi imajo izredno močne stroje - hidravlične zavore in peresa, podložena z gumijem. Oglejte si bogato izbiro razkošnih voz v zastopnikovih izložbah in napravite z enim izmed njih poizkusno vožnjo na cesti. Chrysler-jevi vozovi so vseh tipov in po vsaki ceni.

IMPERIAL

75

GLAVNI ZASTOPNIK ZA JUGOSLAVIJO: W. H. SMYTH, BEOGRAD. ZASTOPNIŠTVA: LJUBLJANA: AMERICAN MOTORS LTD. ZA MARIBORSKO OBLAST - MARIBOR: AMERICAN IMPORT CO.

Chrysler Motors, Detroit, Michigan

Razglas.

Na podlagi čl. 86—98. zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1921 in njegovih sprememb odnoso dopolnitev razpisujem II. pismeno ofertalno licitacijo za:

1. Izvršitev del pri napravi prizička k vratarski hišici,
2. Izvršitev novih, ksilolitnih oziroma parketnih tal v besnicah,
3. Izvršitev del za prikritje mejne ograje,
4. Steklarska, slikarska, v odvodna, tlakarska in parketarska dela: v umobolnici na Studencu.

Licitacija vseh del se vrši 5398

dne 24. aprila 1929. ob 11. uri dopoldne

v prostorih gradbenega oddelka, Gosposka ul. 15./I.

Podrobni pogoji so razvidni iz razglaš. I. pismene ofertne licitacije v našem listu z dne 6. aprila 1929, št. 80.

Komisar občastne samouprave ljubljanske oblasti:

Dr. Marko Natlačen l. r.

Kolesa

Gramofoni in plošče

Šivalni stroji

V Vašo največjo zadovoljnost in najceneje dobite pri

„TEHNIK“

JOSIP BANJAI, LJUBLJANA »Ljubljanski dvor«, Pražakova ul. 19

Velika zaloga: pneumatike za kolesa, igle za gramofone, olja za stroje in vse druge, v to stroko spadajoče dele.

Prodaja tudi na obroke!

Prodaja tudi na obroke!

svetovno znane

znamke

DÜRKOPP

in druge

priznanih tvrdk:

COLUMBIA, ODEON

in druge

najboljši v konstrukciji

in najlepši opremi:

DÜRKOPP, MINERVA